

ALOITTEET LIITTOKOKOUKSELLE 2016

Liiton sääntöjen 15§ kohdan 20 mukaisesti liittokokouksessa "käsitellään asiat, jotka liiton jäsenet ovat viimeistään kuukautta ennen liittokokousta hallitukselle kirjallisesti esittäneet ja mitkä liittokokous päättää ottaa käsiteltäviksi." Liiton hallitukselle on tullut määräaikaan mennessä 94 aloitetta. Liittohallitus on valmisteellut aloitteisiin ehdotuksen liittokokouksen vastauksiksi. Liittohallitus esittää että aloitteet 1–62 käsitellään poliittisessa valiokunnassa, aloitteet 63–94 järjestövaliokunnassa. Liittokokous hyväksyi aloitteet seuraavan muotoisina:

LIITTOKOKOUSALOITTEET 2016

Poliittiset aloitteet

1. Lapin Keskustanuoret: Viitakosken tien risteykseen eritasoliittymä

Viitakoskentie/Könöläntie yhdistää tiet Rovaniementie 9291 ja Paakkolantie 927 Keminmaan kunnan alueella, Lapin maakunnassa, sekä tarjoaa sujuvan kulkuyhteyden Törmän ja Könölän kylien välillä. Tie risteää VT4 E75 tien kanssa. Tiellä kulkee tärkeä paikallisliikenne, jota kautta moni kylien asukas kulkee töihin ja tätä kautta myös alueen metsäyhtiöiden puutavaratoimitukset pääsevät valtatielle. Tienristeys valtatieen kanssa aiheuttaa kohonneen turvallisuusuhan kylien väliselle liikenteelle. Tämän vuoksi kyseisen risteuksen tilalle tulisi rakentaa eritasoliittymä valtion budjettimäärärahoista. Liittymä sujuvoittaisi kylien välistä liikennettä ja toisi alueellisia työllisyysvaikutuksia paikallisille rakennusmiehille. Tämän lisäksi eritasoliittymä nopeuttaisi Liedakkalan kylän asukkaiden kulkemista Könölän kylään. Näillä perustein eritasoliittymän rakentaminen olisi kannatettava.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Aloitteen argumentit puoltavat epäilemättä ansiokkaasti eritasoliittymän rakentamista. Teksti sopii kuitenkin paremmin vahvan paikallisen piirin, Lapin Keskustanuorten, kannanotoksi kuin liiton kannaksi. Yksittäisistä risteyksistä keskusteltaessa tulee kääntyä asiantuntijoiden puoleen. Keskustanuorten liiton ydintehtäviin ei kuulu linjata paikallisista asioista vaan sen voi hoitaa ensisijaisesti paikallisosasto tai piiri. Liitto antaa kuitenkin mielellään tukea hyvien tavoitteiden eteenpäin viemiseksi.

2. Lapin Keskustanuoret: Hygieniapassin sääntelyä kevennettävä

Hygieniaosaamistodistus, tunnetummalta nimeltään hygieniapassi, on todistus henkilön hygieniaosaamisesta. Hygieniapassi perustuu elintarvikelakiin. Toimiminen työssä, jossa käsitellään pakkaamattomia elintarvikkeita, edellyttää hygieniapassia. Hygieniapassin voi saada suorittamalla hygieniaosaamiskokeen. Osaamistodistus on voimassa toistaiseksi, eli ikuisesti, kunnes mahdollisesti lainsäädäntö muuttaa sen.

Hygieniapassi tarvitaan lain mukaan siis silloin, kun yhdistys tms jakaa pakkaamattomia elintarvikkeita, kuten esimerkiksi makkaraa, yleisölle. Tämä aiheuttaa turhaa byrokratiaa, vaivaa ja jopa tahatonta lain rikkomista vapaaehtoistyöntekijöiltä. Hygieniapassin vaatimus tuisi näin ollen poistaa pienimuotoiselta toiminnalta, kuten esimerkiksi yhdistysten tekemältä satunnaiselta vastikkeettomalta elintarvikkeidenjakelulta.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Sääntelyn keventäminen pienimuotoisen vastikkeettoman elintarvikkeidenjakelun osalta helpottaisi vapaaehtoistoimintaa. Useissa yhdistyksissä vapaaehtoisten toimijoiden määrä on laskenut ja hygieniapassivaatimus saattaa vaikeuttaa tapahtumien järjestämistä.

3. Lapin Keskustanuoret: Kesäajasta luovuttava

Suomessa on siirrytty kesäaikaan jo 35 vuotta ja käytäntö on pysyvä koko EU:ssa. Käytännöllä on lukuisia haittavaikutuksia. Kesäaikaan siirtyminen voi olla uniongelmissa kärsivälle jopa hankalampi tilanne kuin lentäminen aikavyöhykkeiden läpi.

Saksassa, missä kesäaika on otettu ensimmäisenä maana käyttöön 1916, on tutkittu kesäaikaan siirtymisen vaikutuksia. Tutkimusten mukaan iltavirkkuilla ihmisillä kestää koko kesä tottua uuteen aikaan. Aamuvirkkuilla ihmisillä tätä ongelmaa ei ole. Iltavirkkujen ihmisten on hankalampi siirtää sisäistä kelloaan, sillä kesäajan vuoksi valo lisääntyy nimenomaan illalla, mikä saa heidät valvomaan entistäkin myöhempään.

Ihmisten vireysajoissa on hyvinkin paljon vaihteluita. Vaikka ihminen väentäisi itsensä väkisin aamuvirkusta iltavirkuksi, on sisäisellä kellolla taipumus palata omaan rytmiinsä esimerkiksi loman aikana. Yli 40-vuotiaiden on vaikeampaa sopeutua kellonajan muutoksiin.

Kesäaika on kokonaisuudessaan terveyden kannalta virhesiirto. Kelloja siirrettäessä uni hapertuu jopa viikoksi, äly jätättää ja työteho heikkenee. Tutkimusten mukaan ajansiirto myös lisää tapaturmien ja sydänkohtausten riskiä ja saattaa pahentaa mielenterveyden häiriöitä.

Ihmisten hyvinvoinnin nimissä kesäajasta tulisi luopua. Luopumisesta tulisi tehdä aloite Euroopan Unionille, ja unionin maiden tulisi tehdä tämä yhdessä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Liittokokouksen mielestä aloite on hyvä ja kannatettava. Mielestämme jokavuotinen kellojen siirto aiheuttaa turhaa vaivaa ihmisille ja myös esimerkiksi vientiyrityksille, joiden asiakkaat joutuvat kahdesti vuodessa totuttelemaan uuteen vuorokausirytmiiin. Myös tuotantoeläimille koituu kohtuutonta kärsimystä kellonaikojen siirtelystä.

4. Lapin Keskustanuoret: Suomi siirrettävä Keski-Euroopan aikavyöhykkeelle

Suomen kannattaisi vaihtaa aikavyöhykettä samaksi Keski-Euroopan kanssa eli siirtää kelloa pysyvästi tunnilla taaksepäin. Tällä hetkellä Suomi sijaitsee aikavyöhykkeensä länsilaidalla. Jos Suomi siirtyisi Keski-Euroopan aikaan, olisimme vyöhykkeen itälaidalla, joka on terveyden kannalta ihannesijainti. Varhaisempi aamuvalo helpottaisi heräämistä, iltakukkuminen vähenisi, ja meillä olisi vähemmän kaamosoireita kuin aikavyöhykkeen länsilaidan ihmisillä. Siirto Keski-Euroopan

aikavyöhykkeelle parantaisi kansanterveyttä ja työn tuottavuutta ja auttaisi Suomea saavuttamaan 110 000 uutta työpaikkaa.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous on pahoillaan Suomen pimeistä illoista, eikä halua entisestään synkentää niitä. Yhteiskunnan rytmi on muuttunut joustavammaksi, jonka vuoksi enää ole poikkeuksetta tarpeen herätä aikaisin aamulla navetalle. Näin ollen valoisimmat aamutunnit jäisivät monelta hyödyntämättä ja lyhyet talvipäivät tuntuisivat entistä synkeämmiltä.

5. Lapin Keskustanuoret: Vuokrasääntelyyn palattava Suomessa

Erilaisiin asumisen tukiin Suomessa kuluu vuosittain jo 1,7 miljardia euroa vuodessa. Samaan aikaan valtion ensi vuoden budjetti tulee olemaan yli 5 miljardia euroa ylijäämäinen. Tilanne on taloudellisesti kestävä varsinkin kun lopulliset hyötyjät nykyisessä tilanteessa ovat yksityiset vuokranantajat ja erilaiset "yleishyödylliset" yhteisöt.

Pitkittyneestä talouslamasta johtuen kuluttajahintojen yleinen nousu on ollut jo vuosien ajan nollassa tai kuluttajahinnat ovat jopa olleet laskussa. Samaan aikaan vuokrat ovat nousseet vuositasolla useita prosentteja. Eniten nousua on luonnollisesti tapahtunut pääkaupunkiseudulla. Samalla myös asumislisästä on muodostunut valtava aluepoliittinen tulonsiirto pääkaupunkiseudun hyvinvoivalle eliitille. Ahneuden ekonomia ei siis ole tullut päätökseen.

Vaikka vuokrasääntely on monella tapaa markkinatalouden peruseriaatteiden vastaista toimintaa, niin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ei voida kuin siteerata pääministeriämme ja todeta, että "tekemättä ei voi jättää". Keskustanuorten on valmisteltava oma näkemyksensä vuokrasääntelyn toteuttamiseksi ja kansantalouden pelastamiseksi pienituloisten asemaa vaarantamatta.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous jakaa Lapin Keskustanuorten huolen asumiskustannuksien ja asumistukimenojen noususta. Liittokokous kuitenkin katsoo, että vuokrasääntelyssä on monenlaisia mahdollisia haittoja. Esimerkiksi, jos vuokrankorotukset torjutaan, niin vuokranantajalla on vähemmän kannusteita ylläpitää asuntoa. Myös kannusteet uusien asuntojen rakentamiseen voivat heiketä, ja vuokrasääntelyn kautta hidastetaan myös uusia uudelleenrakentamista.

On todettava, että vuokrasääntelystä on olemassa erilaisia malleja, joilla on tapauskohtaisia hyötyjä sekä haittoja. Liittohallitus ymmärtää Lapin keskustanuorten huolen ja kannustaa Lapin keskustanuoria sekä liittoa kokonaisuudessaan keskustelemaan lisää asumistukimuodoista ja -kustannuksista.

6. Lapin Keskustanuoret: Yhdistyneistä kuningaskunnista karkaavat yritykset ja organisaatiot houkuteltava Suomeen

Yhdistyneiden kuningaskuntien äänestys erota Euroopan unionista tulee heijastumaan maassa toimivien yritysten ja organisaatioiden tulevaisuuteen. Tulevaisuuden ollessa epävarma harkitsee

moni yritys ja organisaatio toimipisteidensä siirtämistä Euroopan unionin alueelle. Muun muassa Ruotsi pyrkii houkuttelemaan näitä yrityksiä ja niiden mukanaan tuomia jopa tuhansia työpaikkoja. Suomen tulisi olla eturintamassa asettamassa kannustimia ulkomaalaisten yritysten asettumiseksi Suomeen. Tämä ei koske vain Yhdistyneiden kuningaskuntien yrityksiä vaan yleistä ilmapiiriä Suomeen tuotavaa yritystoimintaa kohtaan. Tämä tuottaisi mittaamattoman taloudellisen pirstusruiskeen Suomen kansantaloudelle ja varmistaisi hyvinvointipalvelut myös tuleville nuorille ja varttuneemmille.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Suomessa sijaitsevien ulkomaisten yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 87 miljardia euroa vuonna 2014. Eniten liikevaihtoa oli yhdysvaltalaisilla, ruotsalaisilla, saksalaisilla ja britannialaisilla yrityksillä. Toimialoista puolestaan eniten liikevaihtoa tuotti teollisuus. Ulkomaisten yritysten lukumäärä Suomessa oli 4 425 kappaletta.

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen Euroopan Unionista asettaa osan yrityksistä pohtimaan oman yritystoiminnan jatkamista Britanniassa. Eroamisen vaikutuksia on kuitenkin vaikeaa arvioida, koska eroaminen on vielä kesken ja kahdenvälisen sopimusten neuvottelemisen Unionin kanssa vasta alussa. Yhdymme aloitteen henkeen mahdollisesti syntyvästä yritysperiaalista ja siihen reagoimisesta. Pidämme tärkeänä, että ulkomaisille yrityksille luodaan kannustava ilmapiiri, kaikkia maita samanarvoisesti kohdellen.

7. Lapin Keskustanuoret: Lääkekannabiksen saatavuutta parannettava

Lääkekannabiksella on tunnettuja lääkevaikutuksia monien sairauksien, kuten HIV:n, syöpäkivun ja MS-taudin hoidossa. Lääkekannabis otetaan sumutteena suuhun, jolloin tuote vaikuttaa tasaisesti eikä päihdytä kannabinoidien määrän pysyessä matalana. Kliinisissä lääketutkimuksissa sen ei ole voitu varmasti soittaa myöskään tuotteen aiheuttavan riippuvuutta tutkittaville.

Kivunhoito on saanut Suomessa toistuvasti kritiikkiä kansainvälisissä vertailuissa. Tällä hetkellä monien kipupotilaiden hoidossa lääkekannabiksen testaus kipulääkkeenä on viimesijainen vaihtoehto tai ei vaihtoehto lainkaan. Kivunhoidon kärkimaassa Alankomaissa sen sijaan samaa lääketuotetta käytetään useamman sairauden hoitoon ja se on hoitovaihtoehto huomattavasti aikaisemmassa vaiheessa potilaan hoitoprosessia. Vaikkakin lääkekannabiksen käyttö on lisääntynyt huomattavasti verrattuna viiden vuoden takaiseen tulisi sen olla konkreettinen vaihtoehto sairauksien hoidossa pitkäaikaisten kipupotilaiden elämänlaadun parantamiseksi.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Lääkekannabista on käytetty Kiinassa jo yli 2700 vuotta ennen ajanlaskun alkua. Tällä hetkellä Suomessa ainoastaan suusumute Sativexilla on myyntilupa, muut lääkekannabistuotteet ovat erityisluvallisia, eli niitä myönnetään potilaille ainoastaan Fimean hyväksynnällä. Suomessa käytössä olevat erityisluvalliset lääkekannabistuotteet Bedrocan, Bediol ja Bedica sisältävät kannabiksen kukintoa eri muodoissa.

Liittokokous katsoo, että lääkärit ovat lääketieteen ammattilaisia ja osaavat arvioida potilaan todellisen tarpeen ja punnita hyödyt haittoihin. Tästä syystä erityisluvalliset lääkekannabistuotteet tulee siirtää myyntiluvallisiksi. Potilaiden tasa-arvoisen kohtelun vuoksi on perusteltua, että esimerkiksi kipulääkkeitä ei aseteta mielikuvien perusteella eriarvoiseen asemaan.

8. Lapin Keskustanuoret: Tuulivoimalaitosten verotuskäytäntö yhtenäistettävä muiden voimalaitosten kanssa

Suomen hallitus on vuoden 2008 ilmasto- ja energiastrategiassaan linjannut tuulivoimalla tuotetulle sähkölle kuuden terawattitunnin tavoitteen vuoteen 2020 mennessä. Tämä edellyttää tuulivoimalaitosten kapasiteetin nostamista noin 2500 megawattiin.

Vuodenvaihteessa Suomessa oli tuotannossa noin 1 000 MW tuulisähköä vajaan neljänsadan voimalan turvin. Tuulivoiman rakennustahti on kova: tällä hetkellä rakennusvalmiita tuulivoimaprojekteja on noin 800 MW verran ja luvitusvaiheessa tuulivoimaa on yli 2 400 MW edestä. Valtaosa tuulipuistoista on kuitenkin vielä suunnitteluasteella, sillä Suomen tuulivoimayhdistyksen mukaan tuulivoimahankkeita on suunnitteilla tämän lisäksi yli 9 700 MW:n edestä.

Valtio tukee tuulisähkön tuotantoa verovaroin. Valtio on luvannut tuulisähkölle takuuhinnaksi 30 €/MWh maksaen takuuhinnan ja pörssisähkön hinnan erotuksen sähköntuottajille. Pörssisähkön hinta liikkuu 30 €/MWh luokassa, jolloin maksettava erotus on noin 55 €/MWh. Kuukaudessa tuulisähkön tuotantoa tuetaan keskimäärin 11 miljoonalla eurolla.

Voimalaitoksista maksetaan kunnille verotuloja yleisen kiinteistöveron muodossa. Verotuloa laskettaessa tuulivoimalan käypä arvo on 70 % rungon ja perustuksen arvosta. Konehuone ja siivet ovat irtainta, jota ei huomioida verotuksessa. Voimalaitoksista saatava tulo vaihtelee kunnittain yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan. Vuosittainen ikäalennus voimalan arvolle on 10 %.

Kuntatalouden heikentyessä tulisi verotusta selkeyttää ja yhtenäistää, ja tuulivoimalaitokset tulisikin siirtää kiinteistöverotuksesta voimalaitosverotuksen piiriin. Myös koko tuulivoimalaitos kaikkine osineen on otettava huomioon sen käypää arvoa laskettaessa. Näin ollen mikään tuulivoimalan osa ei jäisi irtaimeksi osaksi verotuksen ulkopuolelle.

On yleisesti myönnetty, että Vanhasen II hallituksen asettama takuuhinta tuulivoiman tuotannolle oli virheellinen menettely, joka syntyi oletuksesta, että sähkön hinta on nykyistä tasoa huomattavasti korkeampi. Myöskään tuulivoima-alan näin merkittävää kasvua ei otettu huomioon. Kasvu onkin seurausta pitkälle tuen hyvästä tasosta. Asettamalla tuulivoimalat voimalaitosveron piiriin lisääntyisivät kuntien verotulot voimalaa kohden huomattavasti ja tämä osaltaan kompensoisi tuulivoiman tuottamiseen meneviä suunniteltua korkeampia tukia. Korkeampi verokanta voisi myös lisätä kuntien ja kansalaisten myönteisempää suhtautumista tuulivoimapuistojen rakentamiselle. Myönteinen suhtautuminen voimalaitoksiin voisi myös edistää hallituksen asettamaan tavoitteeseen pääsyä. Tämä myös selkiyttäisi verotuskäytäntöjä sekä kompensoisi voimaloista aiheutuvia haittoja, jotka ovat selkeästi paikallisia.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Sähkön tavoitehintana on 83,50€/MWh, joka ilmeisesti näppäilyvirheestä johtuen on aloitteessa mainittu 30€/MWh, johon hintaan saakka siis syöttötariffilla tuetaan erotusta sähkön markkinahintaan, silloin kun sähkö on tuotettu metsähakkeella, puupolttoaineilla, biokaasulla tai tuulivoimalla.

Verohallinnon A81/200/2014 ohjeen mukaan tuulivoimalat ovat kiinteistöverolaissa tarkoitettuja voimalaitoksia. Tuulivoimalaitoksena pidetään yhtä itsenäisesti toimimaan kykenevää tuulivoimalaa silloin, kun samalla alueella sijaitsee useita voimaloita. Näin ollen tuulivoimaloita

tulee verottaa kuten voimalaitoksia. Kunnanvaltuustot määrätessään kiinteistöveroprosentteja, voivat määrittellä voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi enintään 3,10 %.

Kuitenkin se osuus mikä kuuluu kiinteään rakennelmaan ja irtaimeen, jota ei siis veroteta, voisi kaivata tarkennusta.

9. Lapin Keskustanuoret: Ensiaputaitokoulutus kouluihin

Yleisenä tavoitteena on, että noin viisi prosenttia työpaikalla olisi käynyt ensiapukoulutuksen. Tämän lisäksi monissa työpaikoissa, kuten uinninvalvojalla on ensiaputaito välttämätön vaatimus. Ensiaputaitokoulutuksen järjestäminen yläasteella helpottaisi ja sujuvoittaisi nuorten pääsyä työelämään sekä parantaisi kansalaisten valmiutta auttaa ensiapua tarvitsevaa ihmistä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Ensiapukoulutuksen järjestäminen tukisi erinomaisesti yläluokilla opiskelevien oppilaiden taitoja. Nuorkeskustalaiseen luottamusyhteiskuntaan kuuluu vastuullisuus ja toisten ihmisten auttaminen. Mielestämme Ensiapukoulutus EA2 on riittävä taitotaso järjestettäväksi yläluokilla.

10. Lapin Keskustanuoret: Nopeusvalvontakamerat varustettava nopeusrajoitusmerkeillä

Suomen tiestöstä on jo merkittävä osa automaattisen nopeusvalvonnan alla. Nopeusvalvontakameroita on ripoteltu suorille teille, risteyskiin ja liikennevaloihin. Kameroita on sijoitettu mm. 100, 80 ja 60 km/h nopeusrajoitusten alueelle. Yleisesti kamerat on sijoitettu alueille, joissa nopeusrajoitus hetkellisesti, esimerkiksi risteyksen vuoksi alenee.

Kamerat, jotka on sijoitettu tieosuudelle, jossa nopeusrajoitus pysyy muuttumattomana, aiheuttavat vaaratilanteita, kun tolpan viime tingassa huomanneet autoilijat tekevät paniikkijarrutuksia varmistaen, että he eivät aja ylinopeutta. Tämä on vakava ongelma tiellä, jossa kamera sallii 100km/h nopeuden, mutta jota autoilija voi luulla 80km/h alueen kameraksi. Äkkijarruttaminen aiheuttaa suuren peräänajoriskin ja tätä myötä lisää riskiä vakaville liikenneonnettomuuksille.

Koska nopeusvalvontakameran tarkoitus on valvoa, että autoilija ajaa haluttua nopeutta, tulisi jokainen kameratolppa varustaa nopeusrajoituskyllillä, joka kertoo kameran alueella olevan nopeusrajoituksen. Näin autoilijat voisivat ohittaa kamerat turvallisesti, ilman pelkoa ylinopeudesta. Etenkin rikesakkojen kasvaessa autoilijat ovat entistäkin varovaisempia nopeusvalvontakameroiden luona. Nopeuskyllit lisäisivät liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta merkittävästi.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Yhdymme täysin aloitteen huoleen nopeusvalvontakameroiden luomista turvallisuusriskeistä. Huolenaihe on todellinen ja siihen on syytä reagoida.

Mielestämme kuitenkin nopeusrajoituskyllin sijaitseminen kameratolpan kohdalla ei poista ongelmaa, vaan saattaa aiheuttaa samanlaisia äkkijarrutustilanteita. Tästä syystä nopeusrajoituskyllti tulisi sijoittaa hieman ennen kameratolppaa.

11. Lapin Keskustanuoret: Nopeusrajoituksia kasvatettava turvallisemmilla tieosuuksilla

Suomessa on yhä enenevässä määrin keskikaiteellisia ohituskaistaosuuksia sekä riista-aidalla varustettuja pätkiä. Näillä tieosuuksilla ulkopuolisen tekijän vaikutus liikenneonnettomuuksien syntyyn on rajoitettu. Suomalaisen autokannan parantuessa tulisi teiden nopeusrajoituksia nostaa sellaisilla tieosuuksilla, joilla on käytössä riista-aita ja/tai keskikaide. Myös moottoriteiden enimmäisnopeusrajoitusta tulisi nostaa eurooppalaiseen 130km/h tasoon turvallisiksi luokitelluilla tieosuuksilla. Etenkin pitkien välimatkojen Suomessa nopeusrajoitusten nosto lyhentäisi matka-aikaa ja nopeuttaisi esimerkiksi yhdistelmäajoneuvon ohittamista ohituskaistalla. Nopeusrajoitusten noston vuoksi Suomen maanteillä tulisi ottaa käyttöön nykyisten rajoitusten lisäksi myös 90km/h ja 110km/h nopeusrajoitukset.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Aloitteessa mainittujen ideoiden käyttöönotto tulee toteuttaa esimerkiksi kokeiluna siihen sopivilla tieosuuksilla. Keskustanuorten mielestä jatkossa tulee päästä entistä useammilla tieosuuksilla säätilan mukaan vaihtuviin nopeusrajoituksiin ja sähköisiin rajoituskyltteihin, jotka lisäävät turvallisuuden lisäksi myös ajomukavuutta huomattavasti ja mahdollistavat hyvissä olosuhteissa ajonopeuksien kasvattamisen.

12. Lapin Keskustanuoret: Ammattikuljettajien työ- ja lepoaikoihin lisää joustavuutta

Lapin keskustanuoret esittää muutoksia ammattikuljettajien työ- ja lepoaikoihin. Nykyinen lainsäädäntö antaa kuljettajille mahdollisuuden tehdä kahtena päivänä viikossa kymmenen tunnin työpäivän ja muina yhdeksän. Nykyiset ajoajat ja niiden tiukka sääntely johtavat siihen, että pitkää matkaa ajavat joutuvat viettämään lepoaikansa tien päällä ja aikoina, jolloin ei välttämättä vielä tunne tarvetta levätä. Jos kuljettaja ajaa yli sallitun ajan ehtiäkseen kotiin, tai paremmalle levähdyspaikalle, voi hän menettää ajo-oikeutensa määräajaksi. Lisäksi nykyinen ajo- ja lepoaikoihin keskittynyt valvonta vie huomiota muista ongelmista, esimerkiksi ylikuormista. Esitämme, että vuorokauden ajoaikaa voi pidentää kahdella tunnilla, jos ajoa edeltää ja seuraa vähintään 13 tunnin yhtämittäinen lepo, nykyisen vuorokausilevon ollessa vähintään 11 tuntia.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Työ- ja lepoajoilla on tärkeä merkitys kuljettajien jaksamisessa ja tieliikenneturvallisuuden kannalta. Kuitenkin olisi tärkeää, että reittisuunnittelu ei kärsisi jäykän järjestelmän vuoksi. Liittokokous näkee tarpeelliseksi uudistuksen, jossa kohtuullinen ajoajan ylitys ei aiheuttaisi kohtuuttomia sanktioita. Me Keskustanuoret uskomme, että kuljettajien jaksamisen kannalta tämänkaltainen uudistus olisi tarpeen.

13. Kymenlaakson Keskustanuoret: Eutanasia mahdolliseksi

Vaadimme Keskustanuoria ottamaan kantaan vapaaehtoisen eutanasian sallimisen puolesta ja edistämään sen toteutumista muilla keinoilla mahdollisuuksiensa mukaan. Ihmisarvoisen elämän ja kuoleman mahdollisuus on oikeus, jota emme halua rajoittaa.

Tuhat suomalaista -tutkimuksen mukaan 75 prosenttia vastaajista hyväksyi eutanasian ja 11 prosenttia ei hyväksynyt (2015). Käytännön toteutukseen on olemassa eurooppalaisia esimerkkejä, joista toimivia käytäntöjä voidaan omaksua.

Jos ihmisellä ei ole oikeutta päättää omasta elämästään, mistä hänellä on mahdollisuus päättää? Ihmisellä ei ole velvollisuutta kärsiä. Eutanasia tarkoitus on välttää tarpeetonta kärsimystä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Nykyinen lainsäädäntö ei Suomessa määrittele eutanasiaan tai kuolinapuun liittyviä termejä, vaan kuolinapuun liittyvissä tapauksissa sovelletaan rikoslakia ja potilaslakia. Keskustanuoret näkevät, että on ensiarvoisen tärkeää määritellä eutanasiaan liittyvät termit lainsäädännön tasolla, jotta sekä potilaan että lääkärin oikeudet ja velvollisuudet olisi selkeästi merkitty.

Passiivinen eutanasia on laillista, kun se tehdään hyvän lääketieteen käytännön mukaan. Passiivisessa eutanasiassa terveydenhuollon ammattihenkilö pidättäytyy toimenpiteistä, jotka pitkittäisivät elämää. Avustetun itsemurhan tapauksessa terveydenhuollon ammattihenkilö antaa potilaalle lääkkeen itsemurhan tekemiseen.

Aktiivinen eutanasia tarkoittaa armosyistä tehtyä tekoa, joka aiheuttaa potilaan menehtymisen. Eutanasia sisältää monia eettisiä kysymyksiä, jonka vuoksi aktiivisen eutanasian saamisen edellytyksenä tulisi olla sietämätöntä kärsimystä kokevan, oikeustoimikelpoisen potilaan vapaaehtoinen, toistuva ja selkeä pyyntö. Potilaan kokema sietämätön kärsimys voi muodostua moniulotteisesta kokonaisuudesta, jossa on ainakin yksi lääketieteellinen osatekijä. Lisäksi lääkärin tulisi todeta potilaan ennuste toivottomaksi. Edelleen asiassa tulee huomioida, että hoitohenkilökunta voi joutua potilaan eutanasiapyynnön ääressä jyrkkään ristiriitaan oman maailmankatsomuksensa kanssa.

Keskustanuoret näkevät, että kuolevan potilaan ensisijaisena hoitona kuitenkin tulisi aina nähdä laadukas saattohoito ja kivunlievitys. Tilanteessa, jossa saattohoidolla ei kyetä lievittämään parantumismahdollisuuden menettäneen potilaan fyysisiä kärsimyksiä, tulisi ihmisen itsemäärämisoikeuden mukaisena vaihtoehtona olla myös ihmisen eutanasiatoiveen kunnioittaminen.

Keskustanuoret näkevät, että potilaalla tulee olla oikeus aktiiviseen eutanasiaan, kun tietyt kriteerit täyttyvät. Eutanasian ei kuitenkaan tule olla helposti saatavilla oleva vaihtoehto, vaan vakavasti sairaan viimeinen toive. Eutanasian saamisen kriteeristön tulee olla tiukka ja vaatia useamman lääkärin lausunnon.

14. Kymenlaakson Keskustanuoret: Jäsenhakemus Natoon

Vaadimme Keskustanuoria ottamaan positiivisen kannan Suomen jäsenhakemukselle Natoon ja ajamaan Suomen liittymistä siihen mahdollisimman nopeasti. Suomen kannattaa liittyä Natoon, sillä se on ensisijaisesti länsimaisten demokraattisten valtioiden liitto. Naton avulla Suomen turvallisuustilanne paranee, sillä se vahvistaa maamme sotilaallista puolustusta erityisesti sen heikkojen osa-alueiden, kuten ilmapuolustuksen osalta. Suomi on jo valmiiksi mukana lähes kaikissa länsimaisten maiden liitoissa. Nato nostaa kynnyksestä sotilaallisten toimenpiteiden toteuttamiseen Suomea vastaan. Epävarmaa tulevaisuutta kohti on parempi olla yhdessä muiden samankaltaisten maiden liitossa kuin yksin.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustalla ja Keskustanuorilla on pitkä historia vakaan turvallisuuspolitiikan kannattajana. Sellaisen turvallisuuspolitiikan, joka suojelee pientä kansaamme parhaiten: pyrimme välttämään konflikteja. Avainasemassa on diplomatia, hyvät suhteet muihin toimijoihin, vakauden ylläpito sekä oma, uskottava puolustus.

Itämerellä vallitsee turvallisuuspoliittinen vakaus. Suomen ei tulisi tätä vakaustilaa omatoimisesti horjuttaa: muutos on se, joka horjuttaa vakautta. Jos jokin muu toimija horjuttaa tätä vakautta, silloin Suomella tulisi olla realistinen mahdollisuus harkita omaa asemaansa uudelleen.

Liittokokous ei yhdy aloitteessa esitettyyn väitteeseen NATOsta samankaltaisten valtioiden liittona. Esimerkiksi viimeisten kuukausien tapahtumat Turkissa ovat osoittaneet, että kaikki jäsenvaltiot eivät jaa samaa arvopohjaa. Keskustanuorten mielestä Suomen ei tulisi joutua sitoutumaan hyvin moninaisten valtioiden turvallisuuspoliittisiin intresseihin. NATO ei ole sama kuin länsimaiset demokratiat.

15. Kymenlaakson Keskustanuoret: Koko ikäryhmä kutsuntoihin

Vaadimme Keskustanuoria ottamaan myöntävästi kantaa kaikkien sukupuolten yleiseen ja yhtäläiseen kansalaispalvelukseen ja valmistelemaan aiheesta yksityiskohtaisemman esityksen mahdollisimman nopeasti. Koko sukupolven kattavien kutsuntojen avulla voidaan valikoida parhaiten sopivat ja motivoituneimmat henkilöt sukupuolesta riippumatta kuhunkin tehtävään. Suurempaa kutsuntajoukkoa voidaan hyödyntää myös monipuolisemmin siviilipalveluksen tehtäviin. Siviilipalvelusta tulee kehittää hyödyttämään poikkeusaikojen organisaatioiden tarvetta, esimerkiksi pelastuslaitoksen osana.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattavat yleiseen asevelvollisuuteen järjestelmään perustuvaa järjestelmää, mutta näkevät, että sen rajoittaminen vain toiseen sukupuoleen on aikansa elänyttä. Sukupuoli ei määritä henkilön soveltuvuutta Puolustusvoimien tehtäviin.

Keskustanuoret kannattavat yleistä ja yhtäläistä kansalaispalvelusjärjestelmää, jossa kaikki yksilöt ovat lähtökohtaisesti samalla viivalla. Jotta järjestelmä olisi tasa-arvoinen, perinteisen maanpuolustuksen rinnalle on kehitettävä siviilipalveluskoulutusta, josta on todella hyötyä yhteiskunnalle ja yksilölle.

Keskustanuoret valmistelee yksityiskohtaisemman kansalaispalvelusmallin vuoden 2017 aikana tulevaisuuskutsuntamallinsa pohjalta.

16. Kymenlaakson Keskustanuoret: 30 tunnin työviikko

Vaadimme, että Keskustanuoret lähtee aktiivisesti ajamaan 30 tunnin työviikon kokeilua ja pyytää hallitusta järjestämään useamman työnantajan kanssa kokeilun työviikon lyhentämisestä palkkaa juurikaan pienentämättä yhteistyössä ammattiyhdistysten kanssa tai niiden vastustaessa niistä huolimatta. Kokeilussa tulee kokeilla eri aloilla vaihtoehtoisia malleja, joita ovat esimerkiksi seitsemää tuntia vastaavan palkan maksu tai vastaavan loma-ajan vähentäminen.

Kokeilulla selvitetään, kannattaako lainsäädännöllä kannustaa käyttämään kuuden tunnin työpäivää aina soveltuvilla aloilla työntekijän ja työnantajan niin halutessa. Kokeilun tavoitteena on lisätä työssä jaksamista ja työn mielekkyyttä aloilla, joilla työtä on mahdollista tehostaa tekemällä sama työ lyhyemmässä ajassa. Tällaisia ovat esimerkiksi intensiivistä tai luovaa ajattelutyötä vaativat tehtävät tai projektiluontoiset työt. Sen sijaan päivystävät työt ja palvelualat eivät pääsääntöisesti sovellu kokeiluun, sillä työajan lyhentäminen ei anna näillä aloilla lisäarvoa.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Aloitteen aihe on juuri nyt erittäin ajankohtainen, sillä Keskustanuoret työstävät paraikaa työvoimapolitiittista ohjelmatyötään.

Suomessa ryhdyttiin 1990-luvun laman aikaan puhumaan työajan lyhentämisestä keinona työttömyyden poistamiseksi. Työttömille saadaan töitä kun työssä olevat tekevät vähemmän työtunteja, ajateltiin. Logiikka perustui ja perustuu yhä ajatukseen työn määrästä vakiona. Työn määrä tunnissa ei ole kuitenkaan vakio, vaan se riippuu työtehtävistä. Työajan lyhentäminen ansiotasoa alentamatta johtaa nopeasti ylitöiden lisääntymiseen sekä kustannusten nousuun. Työvoiman kustannustason kohoamisella on puolestaan helposti kielteinen vaikutus työllisyyteen.

Työajan muuttamista perustellaan usein työn tasaisempaa jakamisena: Ranskan, Hollannin ja naapurimaamme Ruotsin esimerkeissä työaika lyhennettiin 1990 – ja 2000-luvuilla ja työllisyys kasvoi. Huomiotta on kuitenkin jäänyt, että esimerkiksi Ranskassa vaikutus syntyy ennen kaikkea työntekijänsuorituksen runsaasta laskemisesta.

Liittokokous tervehtii aloitteen synnyttämiä ajatuksia ilolla ja korostaa, että kokeilu olisi mahdollista toteuttaa esimerkiksi asiantuntijatyössä, jossa työajan on helpompi joustaa. Jotta tämänkaltainen kokeilu olisi järkevä tulisi työntekijän palkan joustaa samassa suhteessa työajan kanssa. Toisaalta, jos kokeilussa tutkittaisiin työhyvinvointia ja sitä kautta työtuntien tuottavuuden nousua, voisi kokeilu toimia palkkaa alentamatta. Tällöin kokeilu tulisi kuitenkin jälleen kerran rajata esimerkiksi teollisuuden työ pois.

17. Kymenlaakson Keskustanuoret: Apteekit sairaaloihin

Vaadimme Keskustanuoria alkamaan ajaa apteekkijärjestelmää näkyvästi osaksi terveydenhuoltoa. Nykyään reseptit saadaan pääsääntöisesti lääkärikäyntien yhteydessä. Erityisesti päivystysaikaan ja akuutissa tilanteessa on terveydenhuollon asiakkaan kohtuutonta hakeutua avoimpaan apteekkiin jopa useiden kilometrien päähän hoitolaitoksesta.

Vaadimme, että päättäjät ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin apteekkitoiminnan mahdollistamiseksi sairaaloissa ja terveyskeskuksissa. Tämä voidaan toteuttaa muuttamalla sairaala-apteekkeja koskevaa lakia siten, että niille määrätään velvollisuus myydä terveydenhuollon asiakkaille määrättyt reseptilääkkeet päivystysaikaan, tai vaikuttamalla ohjauksella Fimean apteekkilupajärjestelmään.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Liittokokous ei näe toimivana, että jokaisessa terveyskeskuksessa olisi jatkossa lääkkeitä ulosmyyvä apteekki, vaan apteekit olisivat tulevaisuudessa osa suurimpien terveyskeskusten sekä sairaaloiden palvelurakennetta.

Liittohallitus tunnistaa aloitteen toteuttamiseen liittyvän ongelman ja sen, ettei nykyainsäädäntö (Läkelaki 395/1987; Lääkeasetus 693/1987) mahdollista apteekin sijaitsemista sairaalassa tai terveyskeskuksessa. Lääkelain 38 a §:n mukaan lääkkeitä saa myydä ainoastaan apteekista, sivuapteekista, apteekin palvelupisteestä ja apteekin verkkopalvelusta. Sairaala-apteekki ei kuulu Lääkelain piiriin 38 a §:n, sillä 61 §:ssä määrätään, että sairaala-apteekki on ainoastaan sairaanhoitopiirin toimintaa varten.

Yksityiselle elinkeinonharjoittajalle (apteekkarille) sairaala tai terveyskeskus olisi ilman sääntelyä taloudellisesti äärimmäisen kannattava paikka harjoittaa elinkeinoa ja pitää avoapteekkia. Kilpailuasetelman vääristämisen estämiseksi olisi siis kehitettävä järjestelmä, joka kannustaa apteekkareita kilpailemaan avoapteekin paikasta/luvasta. Yksi mahdollisuus olisi toteuttaa laajemminkin apteekkilupien jako ns. huutokauppamenettelyllä, missä paikasta/luvasta kiinnostuneet apteekkarit saisivat kilpailla siitä, kuka paikan/luvan saa elinkeinonsa harjoittamiseen.

Aloitteessa esitetty sairaala-apteekkien lainsäädännön, mitä lain 38 a §:ssa sekä 61 §:ssä määrätään, muuttaminen ei yksiselitteisesti mahdollista apteekkitoimintaa sairaaloissa tai terveyskeskuksissa, sillä sairaala-apteekkien toimintamallit avoapteekkeihin verraten ovat erilaiset mm. lääketilauksissa, lääkkeiden ostohinnoissa, välityksissä sekä turvallisuudessa.

18. Kymenlaakson Keskustanuoret: Valtion monopoli kaikkiin huumausaineisiin

Keskustanuorten tulee vaatia valtiota pyrkimään saamaan hallinta huumausaineiden kaupasta. Tällä hetkellä huumekaupan rahat valuvat verottamatta rikollisten taskuihin. Huumausaineiden jakelu tulee järjestää yhdessä terveydenhuollon ammattilaisten kanssa ja valvonnassa. Huumausaineiden hinnat tulee määrittää niin alas, että syy ostaa muualta häviää. Huumausaineiden yhteiskunnalle aiheuttamat ongelmat liittyvät kiinteästi niiden hankkimiseen liittyviin rikoksiin. Huumeiden käyttöä on ja tulee valitettavasti olemaan, mutta valtion kontrollissa huumeiden jakeluun on mahdollista liittää päihdetyötä ja tukea. Huumausaineiden saantiin tulee ehdoksi liittää velvollisuus sitoutua seurantaan. Toimenpiteen tavoitteena on kutistaa huumausaineiden pimeät markkinat olemattomiin ja lisäksi poistaa lieveilmiöitä.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous kantaa huolta ihmisten terveydestä eikä halua lisätä huumausaineiden saatavuutta ja käytön hyväksyttävyyttä. Vuonna 2012 huumeet aiheuttivat julkiselle sektorille noin 250-320 miljoonan euron taloudelliset kustannukset. Vaikka huumausaineiden verottamisesta ja myynnistä tulisikin tuloja, liittokokous kokee huumeiden terveydelliset, sosiaaliset ja taloudelliset kustannukset niin suuriksi, ettei näe kannattavaksi vapauttaa huumausaineiden myyntiä edes valtion monopoliyhtiölle.

19. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Altia Oy on muutettava osuuskunnaksi

Altia Oy on Suomen valtion 100-prosenttisesti omistama alkoholi- ja rehtuotteita valmistava ja kansainvälisiä alkoholibrändejä hallitseva yritys. Sen omistusrakenne on ollut jo vuosia keskustelun kohteena. Ajoittain on ollut merkkejä, että yhtiötä aiottaisiin myydä kansainvälisten pääomasijoittajien hampaisiin. Pörssiin listaaminen on ollut esillä useaan otteeseen. Vaarana on, että valtion arvokasta kansalaisomaisuutta heitetään kankkulan kaivoon.

Altia on maan suurimpia ohran ostajia ja hallitsee useita kansainvälisesti arvostettuja ja arvokkaita alkoholibrändejä. Sekä viljan kysyntä että immateriaalinen omaisuus voisivat helposti karata maasta, jos sijoittajat päästetään kuskin paikalle. Siksi yhtiön kotimainen omistajuus on turvattava. Kestävä ratkaisu olisi rakentaa osuuskuntaan perustuva yhtiörakenne, jonka osakkaina ovat tehtaille viljaa toimittavat tuottajat. Osuuskuntarakenteella toimii jo nykyisin useita meijereitä ja lihataloja. Osuuskunta voitaisiin perustaa myös pelkästään huolehtimaan Altian raaka-ainehankinnoista eli niin kutsutuksi hankintaosuuskunnaksi. Osuuskuntapohjainen omistajuus turvaisi kotimaisen viljan kysynnän, omistajuuden ja yhtiön pitkäjänteisen kehittämisen maamme maatalouden hyväksi.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyvät aloitteen huoleen Altia Oy:n tulevaisuuden mahdollista uhkakuvista. Altia Oy:n merkitys maamme viljelijöille, työllisyydelle ja taloudelle on korvaamaton. Sen toiminta perustuu paikallisuuteen, vaikka se toimiiikin aktiivisesti kansainvälisillä markkinoilla. Siksi sen omistusrakenne on asetettava vakaalle perustalle. Keskustanuoret kannattavat aloitteen ajatusta hankintaosuuskunnan perustamisesta. Se olisi erinomainen esimerkki osuuskunta-aatteen toteuttamisesta nykypäivänä ja se samalla nostaisi paikallistuotannon arvon sille kuuluvalla paikalla.

20. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Kevytyrittäjyyden käyttöönottamista edistettävä

Suomen Keskustanuoret hyväksyi liittokokouksessaan vuonna 2015 kannanoton, jossa ehdotettiin uuden kevytyrittäjyyden mallin perustamista ja kokeilemista perustulokokeilun yhteydessä. Perustulokokeilu on toteutuksessa tällä hallituskaudella. Kokeilussa on kuitenkin otettava huomioon, että pelkkä sosiaaliturvajärjestelmän muuttaminen ei riitä lisäämään työntekoa, jos byrokraattiset ja jäykät työn ja yrittämisen rakenteet eivät mahdollista joustavaa työntekoa. Perustulon vallitessa tulisi myös työntekemisen kaikissa muodoissaan olla suoraviivaista ja aina kannattavaa. Tätä nykyiset yritysmuodot eivät täydellisesti tue.

Tarvitaan malli, jossa jokainen voi tehdä työtä yrittäjämäisesti ilman byrokratiaa. Kevytyrittäjyys mahdollistaisi jokaisen tehdä työtä välittömästi ja joustavasti. Palkkio työstä maksettaisiin suoraan yritystilille, josta verot, vakuutusmaksut ja muut maksuerät peritään automaattisesti. Tilin kautta voisi suorittaa pieniä hankintoja ja tiliote riittäisi kirjanpidoksi. Yksityisiä palveluita kevytyrittäjyydelle on jo perustettu. On typerää, että yrittämishaluiset ihmiset joutuvat turvautuman yksityiseen palveluntarjoajaan suoriutuakseen yritysten byrokratiasta. Julkinen valta voisi mahdollistaa kevytyrittäjyyden suoraan kaikille ja poistaa esteet suoraviivaisen työnteon ja yrittämisen tieltä.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaativat, että Keskustanuoret edistävät kevytyrittäjyyden käyttöönottoa ja sen käytännön toteuttamiseen liittyvää selvitystyötä väkevästi nyt, kun sen käyttöönottaminen olisi mahdollista perustulokokeilun myötä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Keskustanuoret kannattavat vahvasti kevytyrittäjyyden edistämistä, varsinkin nyt kun Virossa suunnitellaan vastaavia järjestelyjä. Meidän tulee varoa jäämästä muiden maiden jalkoihin.

Keskustanuoret pitävät kevytyrittäjyyttä kannattavana keinona madaltaa yrittäjyyden aloittamisen kynnystä. Jotta pystymme todella vastaamaan kansakuntana työttömyyden haasteisiin, ja toisaalta tukemaan hallituksen pyrkimyksiä luoda 110 000 uutta työpaikkaa, niin tarvitsemme aktiivista elinkeinopolitiikkaa. Itsensätyöllistäminen ja kevytyrittäjyys on iso osa tätä kokonaisuutta.

21. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Maanpuolustusvähennys

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret ehdottaa maanpuolustusvähennyksen käyttöönottoa. Maanpuolustusvähennyksellä tarkoitetaan asepalveluksen suorittaneiden oikeutta verovähennykseen.

Reserviläisen tulisi verovähennyksen saadakseen osallistua vapaaehtoiisiin kertausharjoituksiin tai muuhun vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön. Muutaman prosentin korvaus vaihtelisi kertausharjoituspäivien ja palvelusajan pituuden mukaan.

Vähennys ei olisi pelkästään korvaus varusmiespalveluksesta menetetyistä työ- ja opiskeluajasta, vaan yhteiskunnan osoittama tuki tehdystä työstä. Mallilla olisi myös kansanterveydellisiä vaikutuksia, sillä se kannustaisi reserviläisiä pitämään huolta kunnostaan.

Asevelvollisuus on koko yhteiskuntaa hyödyttävä kansalaisvelvollisuus, jonka suorittamisessa on kuitenkin vastuu vain kolmasosalla nuorisoiäloukasta. Keskustanuorten on syytä tiedostaa tämä epäkohta ja miettiä tarvittavia toimenpiteitä jo nyt, jos haluamme yleisen asevelvollisuuden olevan yleisesti hyväksyttyä myös tulevaisuudessa.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkevät kansalaisvelvollisuuden merkittävänä tekona yhteiskunnan hyväksi - oli kyse sitten aseellisesta maanpuolustuksesta, aseettomasta maanpuolustuksesta tai siviilipalveluksesta. Keskustanuoret ei arvota ihmisten tekemiä arvovalintoja, vaan näkee kaikki tavat yhtä tärkeinä ja arvokkaina. Kansalaisvelvollisuuden suorittaminen on tavallaan veroluonteinen suorite itsessään - tätä veroa ei vain makseta rahana, vaan työnä.

Keskustanuoret kannattaa verovähennystä kaikille kansalaisvelvollisuutensa suorittaneille. Koska suorittajat ovat tehneet yhteiskunnalle merkittävän hyödyn, tämä tulisi huomioida myös verotuksessa. Keskustanuoret kannattaa mallia, jossa määräajaksi - esimerkiksi 10 vuodeksi - kansalaisvelvollisuuden suorittanut voisi tehdä prosentuaalisen vähennyksen veroistaan. Tämä malli lisäisi kansalaisvelvollisuuden suorittamisen houkuttelevuutta, mutta parantaisi myös järjestelmän moraalista perustaa.

22. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: vuorotteluvapaasijaisuudet kohdistettava nuorille

Sipilän hallitukselta tarvitaan nyt uusia toimenpiteitä korjata nuorisotyöttömyyttä. Tarvitaan resursseja, mutta myös nykyisten välineiden parempaa kohdistamista. Vuorotteluvapaasijaisuudet tulee kohdistaa nuorille ja vastavalmistuneille.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi viime elokuussa tutkimuksen vuorotteluvapaan hyödyistä. Vuorotteluvapaasijaisista peräti 63 prosenttia työllistyi kolmen kuukauden kuluttua palvelun päättymisestä. Vuorotteluvapaasijaisuus sopii parhaiten juuri nuorille vastavalmistuneille, joilla on hankaluuksia kiinnittyä oman alan työtehtäviin.

Vuorotteluvapaa tarjoaa hengähdystauon työntekijälle, työtehtäviä nuorelle työttömälle ja se antaa työnantajalle mahdollisuuden saada työyhteisöön uunituoretta tietoa ja innovatiivista ajattelua.

Vuorotteluvapaasijaisuuksien määräaikainen rajausta vain nuorisolain piirissä oleville olisi ilmainen ja konkreettinen toimenpide nuorten hyväksi.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous kantaa huolta myös pitkäaikaistyöttömien ja ikääntyneempien työttömien asemasta, eikä halua luoda vastakkainasettelua ja jännitettä näiden ryhmien välille. Liittokokous pitää tärkeänä, että myös muilla erityisryhmillä on mahdollisuus työllistyä vuorotteluvapaasijaisuuksien kautta.

23. Uudenmaan Keskustanuoret: Perus- ja toisen asteen koulutuksen vieraiden harvinaisten kielten opetuksen ajanmukaisten oppimateriaalien saatavuus turvattava julkisen vallan toimin

Muun kuin englannin kielen taidon merkitys korostuu etenkin tulevaisuudessa. Kiina on maailmassa kasvava mahti, ja espanjan kieli kasvattaa suosiotaan. Britannian EU-eron jälkeen ranskan ja saksan kielen merkitys Euroopassa korostuu. Toimivien Venäjä-suhteiden ja idänkaupan pontimina on myös riittävä venäjän kielen osaaminen maassamme.

Peruskoulun ja lukion opetussuunnitelmien uudistuttua on etenkin joidenkin maassamme opettavien pitkien vieraiden harvinaisten kielten suhteen aiheutunut oppimateriaalipula. Esimerkiksi A-saksassa käytössä ovat valtakunnallisesti melkein 15 vuotta vanhat oppimateriaalit, jotka noudattavat vanhoja opetussuunnitelmia. Uusia oppimateriaaleja ei kannattavuussyistä ilmeisesti ole tulossa kustantamojen toimesta markkinoille.

Uudenmaan Keskustanuoret haluavat, että Keskustanuoret pitävät paikkansa sivistyspuolueen nuorisojärjestönä. On myös tasa-arvokysymys, että kaikkialla maassamme on saatavilla hyvälaatuiset oppimateriaalit. Muuten opetuksen taso on liikaa yksittäisistä opettajista kiinni, joka johtaa epätasa-arvoisesti vaihtelevaan pitkien vieraiden kielten opetuksen tasoon. Myös opettajilla on oikeus saada käyttöönsä ajanmukaiset oppimateriaalit.

Mikäli markkinaehtoisuus ei oppikirjabisneksessä toimi, tulee yhteiskunnan rahoittaa tasoltaan riittävän hyvien valtakunnallisten oppimateriaalien tuottaminen, esimerkiksi tuottamalla julkisin varoin kustannettu oppimateriaalisarja. Myös verkon mahdollisuudet tulee uusia, varsinkin julkisrahoitteisia, oppimateriaaleja tuottaessa huomioida pedagogisuuden ja kustannustehokkuuden näkökulmasta.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Sivistys ja koulutus ovat yhteiskuntamme kulmakiviä, joista täytyy huolehtia. Liittokokous haluaa huolehtia opetuksen laadusta ja vaatii oppimateriaalien olevan hyvätasoisia ja ajantasaisia.

24. Uudenmaan Keskustanuoret: Maakuntaudistuksen mukanaan tuomat muutokset oppilas- ja opiskelijahuollon palveluihin kartoitettava entistä huolellisemmin

Maakuntaudistus siirtää oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut maakunnalle. Keskustanuorten on omalta osaltaan pyrittävä varmistamaan, että maakuntaudistuksen jälkeen oppilas- ja opiskelijahuollon työntekijät pysyisivät kiinteänä osana oppilaitosyhteisöjen arkea, eivätkä hukkuisi hallinnon ja palvelutuotannon tehostamisen syövereihin. Oppilas- ja opiskelijahuollon työntekijöiden tulee hallintorakenteesta huolimatta olla yhä tiiviimpi osa kouluyhteisöä. Hallintorakenne ei saa syrjäyttää oppilas- ja opiskelijahuoltotyön todellista tarkoitusta.

On ensiarvoista, että oppilaitosyhteisön ongelmia voidaan ajoissa ennaltaehkäistä osaavien ammattilaisten toimesta. Myös jokaisen oppilaan ja opiskelijan näkökulmasta kynnys oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden pariin hakeutumisesta tulee tietoisesti pitää mahdollisimman alhaisena. Monelle murrosikäiselle laadukkaiden ja helposti saatavien oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden merkitys on ensiarvoinen, joskus jopa tulevaisuuden kannalta ratkaiseva. Aikainen puuttuminen kannattaa aina!

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon on jatkossa kuuluttava koulutuksen järjestäjän ja kunnan järjestämävastuulle, eivätkä ne saa siirtyä maakunnalle. Kouluterveydenhuolto, opiskeluterveydenhuolto ja muu opiskeluhuolto ovat nykyisin mukaan kiinteästi osa kouluyhteisöä. Niihin sisältyy niin yksilöiden hyvinvointiin kuin yhteisöjen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin eteen tehtävää työtä. Näin ollen palveluiden laadusta ja saatavuudesta on pidettävä huoli jatkossakin.

25. Uudenmaan Keskustanuoret: Pienten lasten vanhemmille yhdenvertainen mahdollisuus osallistua kuntapolitiikkaan

Ansiosidonnaista äitiys- ja vanhempainrahaa koskeva lainsäädäntö ja sen tulkinta aiheuttavat päänaivaa niin lapsiperheille kuin etuuksista päättävillä virkamiehillekin. Kela ja Vakuutusosasto ovat tulkinneet, että äitiys- ja vanhempainrahan osalta kunnalliset luottamustoimipalkkiot lasketaan ansiotuloksi. Kunnanvaltuuston tai lautakunnan kokouspalkkio pudottaa äitiyspäivärahan minimitasolle ja vie isiltä kokonaan oikeuden isyysrahaan kokouspäiviltä. Usein kokouspalkkio ei riitä korvaamaan menetettyä ansiosidonnaista päivärahaa.

Käytäntö luottamustoimesta maksettavien palkkioiden vaikutuksesta erilaisiin etuuksiin vaihtelee. Esimerkiksi sairauspäivärahan osalta luottamustehtävän hoitaminen ei yleensä vaikuta päivärahan maksamiseen. Myöskään työttömyysetuuksien kohdalla luottamustoimesta saatuja tuloja ei pääsääntöisesti oteta huomioon. Tällöin kunnallisesta luottamustoimesta saatu kokouspalkkio ei vähennä työttömyysetuuden määrää.

Pienten lasten vanhemmilla on oltava yhtäläiset oikeudet ja taloudelliset mahdollisuudet osallistua kunnalliseen päätöksentekoon kuin muillakin kuntalaisilla. On huutava vääryys, että vanhempainrahaa saavia kohdellaan tässä asiassa eri tavalla kuin muita päivärahaa saavia ihmisiä.

Tämä sairausvakuutuslaissa oleva epäkohta on saatava korjattua nopeasti. Yhteiskuntamme lainsäädännön on viestittävä, että pienten lasten vanhemmat ovat haluttuja ja tervetulleita mukaan politiikkaan.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Sairausvakuutuslain mukaan äitiys- ja vanhempainraha maksetaan äidille vähimmäismäärän suuruisena, jos äiti on samanaikaisesti ansiotyössä tai omassa työssä lukuun ottamatta omassa kotitaloudessa suoritettavaa työtä tai opiskelee päätoimisesti ja saa opintotukilain mukaista opintorahaa. Vastaavasti menetellään isälle maksettavan vanhempainrahan osalta. Kunnallinen päätöksenteko tarvitsee tuekseen kaikenlaisissa elämäntilanteissa olevia päättäjiä. Vaikka tulonmenetykset ei konkreettisesti olisi merkittäviä, eikä nykykäytäntö estä kenenkään mahdollisuuksia osallistua kuntapolitiikkaan, on mielikuvien merkitys huomattava. Kunnallisista luottamustoimista maksettavia palkkioita ei tulisi pääsääntöisesti ottaa huomioon vanhempainpäivärahan suuruutta määrittäessä.

26. Uudenmaan Keskustanuoret: Opintotukeen huoltajakorotus

Hallitus on päättänyt siirtää opiskelijat yleisen asumistuen piiriin. Siirron myötä tuki kohdistuu jatkossa tarkemmin niille, joilla on kaikista heikoin toimeentulo.

Siinä missä asumislisä on yksilökohtainen, on asumistuki ruokakuntakohtainen. Perheellisten opiskelijoiden toimeentuloon on siksi syytä kiinnittää erityistä huomiota asumistukisiirron jälkeen.

Yleiseen asumistukeen siirtymisen yhteydessä tapahtuvan tuen myöntämisehtojen muuttuminen aiheuttaa perheellisille opiskelijoille keskimäärin muutaman kymmenen euron menetykset asumistukituloissa. Opintotukeen on pikimmiten tehtävä huoltajakorotus, jotta lapsien hankkiminen opiskeluaikana olisi taloudellisesti mahdollista.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Syntyvyys on Suomessa laskenut useana vuonna peräkkäin. Ensisynnyttäjien keski-ikä lähentelee 30 ikävuotta. Ensisynnyttäjien keski-ikä helsinkiläisten ylempien toimihenkilöiden kohdalla on jo yli 33 vuotta. Huolestuttavinta on, jos ihmisen toive lapsista ei toteudu esimerkiksi taloudellisen epävarmuuden takia. Opintotuen huoltajakorotuksella voidaan helpottaa perheen perustamista jo opiskeluaikana.

27. Kainuun Keskustanuoret: Elintarvikepakkausmuovit biohajoaviksi

Puhdas, elävä luonto on yksi suomalaisista erikoispiirteistä. Se ei kuitenkaan sellaisena pysy, jos ja kun elintarvikkeet on pakattu muovisiin, hajoamattomiin pakkauksiin. Ne ovat pääasiassa kertakäyttöisiä, eivätkä ne maadu. Niiden tuottamiseen kuluu kohtuuttomasti luonnonvaroja, ja pääasiassa ne täyttävät käytön jälkeen kaatopaikkoja. Luontoon ja vesistöihin päätyessään ne aiheuttavat suurta tuhoa: Läpinäkyvät muovipussit päätyvät eläinten vatsoihin ja kovamuoviset six-pack-pakkauksien tölkkejä yhdistävät renkaat tukehduttavat eläimiä. Ja koska muovi ei hajoa koskaan, se silppuuntuu piskuisiksi ja päättyy viimeistään kalojen kautta ruokapöytäämme. Kehityssuunta on huolestuttava.

Kainuun keskustanuoret esittävät, että kaikki elintarvikepakkaukset muutettaisiin muovisista biohajoaviksi kestävästi kulutuksen ja luonnonsuojelullisten syiden takia.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Lähes kaikissa elintarvikepakkauksissa käytetään muovia ja sen myötä kuluttajat, jopa hieman huomaamattomasti, käyttävät muovia lähes päivittäin. Globaalisti tähän ongelmaan ollaan havahduttu esimerkiksi Kaliforniassa ja Ranskassa. Jälkimmäisessä ollaan päätetty kieltää muovipussit kaupoista sekä muoviset kertakäyttöaterimet myynnistä. Muovipussit on helppo korvata biohajoavilla pusseilla ja aterimia valmistetaan jo nyt esimerkiksi puusta ympäristöystävällisemmin. Myös Suomen kaupoissa pahvi- ja kartonkipakkaukset ovat yleistyneet. Mielestämme tavoitteen saavuttamiseksi muovin käyttäminen tulee laissa kieltää elintarvikepakkauksista.

28. Kainuun Keskustanuoret: Ruokamarkkinoilta pois tekopyhyys

Vaikka säädökset ja sääntely maatalouden puolella ärsyttävät, ei voi kiistää niiden vaikutusta suomalaisen ruoan laatuun. Antibiootteja ei käytetä ennaltaehkäisevästi, haitallisimmat torjunta-aineet on kielletty ja eläinten oloista on säädetty tarkoin laeilla, näin tietää syövänsä mahdollisimman puhdasta ja läheltä tulevaa ruokaa.

Kuten on tiedossa, jokainen säädös, joka lisää vaatimuksia, maksaa tuottajalle rahaa. Se nostaa osaltaan kuluttajahintaa, vaikka tuottajalle ei ehkä yhtään enempää käteen jäisikään. Samaan aikaan kotimaan markkinoilla saa myydä ruokaa, jota ei millään muotoa Suomessa saisi tuottaa. Kainuun keskustanuoret vaativat tätä tekopyhyyttä pois ruokamarkkinoilta, ja haluavat, että markkinoilla saisi myydä vain ruoka, joka täyttäisi standardit, joita kotimaiseltakin ruualta vaaditaan.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous yhtyy aloitteen henkeen suomalaisen ruoantuotannon laadusta. Keskustanuoret näkevät kuitenkin, että Suomi on monen tuotteen kohdalla vain tuontimaa, ja rajoitusten myötä jäisi ilman tiettyjä hyödykkeitä. Emme ole valmiita luopumaan esimerkiksi kokousbanaaneista tai torikahvista. Suomalaisen ruoan puhtautta tulisi pyrkiä käyttämään markkinavalttina viennin kasvattamiseksi, joka toimisi kimmokkeena muille valtioille tiukentaa omaa lainsäädäntöään.

29. Kainuun Keskustanuoret: Kaikille mahdollistettava kohtuullinen matka synnytyslaitokselle

Kainuun keskustanuoret vaativat, että kaikille on mahdollistettava kohtuullinen matka synnytyslaitokselle.

Leikkaukset on lopetettava ja kaikille on taattava yhdenvertainen mahdollisuus synnyttää lähialueella siten, että synnytyslaitokselle ei ole kohtuutonta matkaa. On epäinhimillistä laittaa viimeisillään raskaana oleva nainen taittamaan satojen kilometrien pituinen matka. Tämä vaarantaa sekä syntyvän lapsen, että äidin terveyden.

On keskusta-aitteen mukaista ajaa asiaa, jossa kyseessä on tasa-arvo sekä alueiden välinen yhdenvertaisuus.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Pitkät matkat synnyttämään lisäävät lasta odottavien epävarmuutta, ja toisaalta, aiheuttavat mahdollisen tarpeen ns. potilashotelleille. Kautta aikain riskisynnyttäjät on siirretty suurempiin sairaaloihin lähimmän synnytysairaalan sijaan, joten Keskustanuorten mielestä Suomessa voi olla useamman tason synnytysairaaloita. Lisäksi on tarpeen muistaa, että lasta odottavat saavat itse päättää synnytysairaalaansa.

30. Kainuun Keskustanuoret: Ei EU:n armeijalle

Euroopan unioni elää etsikkoaikaa brexitin jälkeen. Tämän takia Jean Claude Junckerin esitys yhteisestä eurooppalaisesta armeijasta tuli kuin puskasta. On mielettöntä harkita näin pitkälle menevää federalistista ajatusta, kun koko unionin jatko on kyseenalaisella pohjalla. Keskustanuoret tyrmäävät ajatuksen ja toivovat komission puheenjohtajalle edes rahtusen nöyryyttä sekä järjen valoa, kuumeisten federalisti unien sijaan.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa pyrkimyksiä EU:n puolustuspoliittisen yhteistyön tiivistämiseksi. Puolustusyhteistyö ei ole federalismia, vaan itsenäisten valtioiden järkipäistä yhteistyötä. EU on liitto, jonka jäsenvaltiot ovat arvopohjaltaan kohtuullisen samanlaisia, ja joiden turvallisuuspoliittiset haasteet ovat enenevässä määrin yhteisiä.

Konfliktien ennaltaehkäisyssä tärkeää on kasvattaa kynnystä toteuttaa sotilaallisia toimia - eli toimien sotilaallista, poliittista ja taloudellista hintaa. Tiiviimpi puolustuspoliittinen yhteistyö kasvattaisi pelotetta, eli korottaisi kynnystä sotilaallisten toimien harjoittamiseen.

Uudet uhkat eivät myöskään noudattele valtiorajoja. Terrori uhkaa yhtäläillä koko Eurooppaa, ja esimerkiksi helpottunut tietojen vaihto, koulutus- ja operatiivinen yhteistyö parantaisi kykyämme vastata uudensuuhin uhkiin.

31. Kainuun Keskustanuoret: Suomen ei tule liittyä NATO:on

Suomella on pitkä historia puolueettomuudesta, joka on samalla myös vahvuutemme geopolitiittisesti hankalassa asemassa. Suomi on pärjännyt loistavasti puolueettomalla linjalla, läpi hankalien vaiheiden. Tästä linjasta ei saisi luopua mistään hinnasta eikä Kainuun keskustanuoret siis näe sellaista tilannetta, jossa NATO:n jäsenyys palvelisi tällä hetkellä kansallista etua. Suomeen ei kohdistu tällä hetkellä sotilaallista uhkaa tai konfliktia, joten liittymisen NATO:on loisi vain tarpeettomia jännitteitä nykyiseen rauhanomaiseen tilanteeseen.

Armeija on väkivaltakoneisto, jonka ylläpitäminen vaatii moraalisen oikeutuksen. Oman kansan, maan ja kansanvaltaisen yhteiskuntajärjestyksen puolustaminen on pätevä moraalinen perusta, joka murenisi täysin NATO jäsenyyden myötä. Lyhyesti: Suomalaisen sotilaan velvollisuus ei ole puolustaa Turkin rajoja tai Yhdysvaltain imperialismia. Toisaalta koskaan ei kuitenkaan pidä tarpeettomasti polttaa siltoja takana, vaan tulevaisuudessa pitää olla mahdollisuus myös tarkastella asiaa uudelleen.

Kainuun Keskustanuoret esittävät että Keskustanuoret muodostavat virallisen kannan NATO:n suhteen: Suomen ei tulisi liittyä NATO:on nyt tai lähitulevaisuudessa, mutta mahdollinen optio voisi olla olemassa sotilasliiton suhteen.

*Liittokokous yhtyy aloitteeseen.
Kts. vastaus aloitteeseen 14.*

32. Kainuun Keskustanuoret: Lukion oppimateriaalien maksuihin ja käyttöikään järki käteen

Kainuun Keskustanuoret vaativat, että kaikille annetaan tasapuolinen opiskelumahdollisuus varallisuudesta riippumatta. Lukiokirjojen ja siellä käytettävien sähköisten kirjojen veroprosenttia on laskettava ja sähköisille kirjoille on annettava pidemmät lisenssiajat.

Koulukirjojen veroprosentti on yleisesti ottaen liian suuri siihen nähden, kuinka paljon lukion käyminen maksaa normaalille kuluttajalle. Tämä ei saa olla syy, että koulunkäynti estyy opiskelijalta, jolla ei ole varaa käydä koulua korkeiden kirjamaksujen takia. Koulunkäynti on sivistävää ja sivistys on Keskustan yksi tärkeimmistä aatteista. Kaikkien tulee saada opiskella!

E-kirjojen eli sähköisten kirjojen hinta on lähes sama verrattuna normaaleihin kirjoihin, vaikka näiden hallussapitolisenssi on vain vuoden. Ei ole syytä ostaa e-kirjoja, jos ei omista sopivaa sähköistä laitetta näiden käyttöön, hinta ei ole reilu ja lisenssin aika on liian minimaalinen. Myös opintosuunnitelman vaihduttua opiskelija joutuu ostamaan nyt kalliita, uusia kirjoja, koska suunnitelman mukaan vanhat kirjat eivät sovellu enää koulutyöhön.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Liittokokous katsoo, että lukion oppimateriaaleista johtuvat kustannukset ovat koko ajan nousemassa. Täten aloitteenkaltainen uudistus on tarpeen.

33. Keski-Suomen Keskustanuoret: Tapporaha vierasperäisten pienpetojen pyyntiin

Suomen luonnossa on paljon vierasperäisiä pienpetoja, kuten mäyrä, supikoira ja minkki. Monet lajeista ovat sopeutuneet suomen luontoon liian hyvin. Kannat ovat kasvaneet esimerkiksi Supikoiran kohdalla niin suureksi, että he ovat vieneet elintilan monilta muilta kotimaisilta eläimiltä. Metsästäjät ovat tarmokkaasti yrittäneet pitää kantoja kurissa, mutta puhtaasti omakustanteisesti. Esitämme, että vierasperäisten kantojen pyynnistä maksettaisiin jatkossa tapporahaa. Tapporaha elvyttäisi metästystä vierasperäisten lajien kohdalla, joka tervehdyttäisi suomen luonnon nykytilaa huomattavasti.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Suomessa on pyritty kontrolloimaan vahinkoeläinkantoja ainakin 1300-luvulta saakka. Sudesta ja karhusta maksettiin ensi kerran tapporahaa vuonna 1647. Tapporaha oli julkisista varoista maksettava palkkio suurpedon tai vahinkoeläimeksi määritellyn eläimen tappamisesta. Vahinkoeläinten vaino oikeutettiin pääosin taloudellisista syistä, suurpedot olivat uhka karja- ja porotaloudelle. Palkkiosta luovuttiin Suomessa vuonna 1975. Silloisen metsästyslain mukaan suden ja ahman tappamisesta sai 500, ketusta 20 ja hylkeestä 40 markkaa. Ahman, ketun ja suden tapporahan maksoi sen paikkakunnan poliisimestari tai nimismies, jossa eläin oli tapettu. Hylkeen tapporahan maksoi sen paikkakunnan poliisipäällikkö, jossa palkkion hakija asui.

Tapporaha on hyvä kimmoke luontoympäristölle haitallisten vierasperäisten pienpetojen poistoon. Kantojen kokoja tulisi kuitenkin tarkkailla, jottei palkkioperäinen metsästys aiheuta ylimetsästystä.

Liittokokous huomauttaa, että mäyrä on kotoperäinen laji eikä sitä sen takia koske tapporaha.

34. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Liikunta maahanmuuttajien kotouttamistyön kärjeksi

Liikunta on ihmisiä matalalla kynnyksellä yhdistävä, yksilön terveyttä edistävä ja erityisesti seurannaisvaikutukset huomioiden yhteiskunnalle edullinen tapa ennaltaehkäistä monia ongelmia. Suomi on maana ja yhteiskuntana uudenlaisen haasteen ja mahdollisuuden edessä vuoden 2015 pakolaismäärän seurauksena. Vastaanottokeskuksissa pitkään olleet ja Suomesta turvapaikan saaneet ovat monen sellaisen kysymyksen edessä joihin liikunta tarjoaisi oivia mahdollisuuksia ratkaisuksi. Liikunnan merkitys terveellisenä elämäntapana ei ole ehkä kaikille tulijoille tuttua ja toisaalta liikunnan kautta on helpompaa liittyä mukaan suomalaiseen yhteiskuntaan.

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät että liikunta otetaan maahanmuuttajien kotouttamistyön kärjeksi. Tämä merkitsee suunnitelmallisen strategian ja mallin luomista liikunnan edistämiseksi yhteistyössä Valtion liikuntaneuvoston ja alan järjestöjen kesken. Jotteri suunnitelma jäisi paperiksi, on sen toteuttamiseen varattava myös riittävästi rahaa. Tämä on investointi johon kannattaa panostaa!

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret ei kannata liikunnan nostamista valtion toteuttaman kotouttamistyön kärjeksi, mutta toimintaa tulee tukea valtion taholta. Valtion tulee huolehtia hyvinvoinnin lisäksi kielen oppimisesta, koulutuksesta ja työllistymisen edistämisestä.

Liikunta on loistava tapa edistää hyvinvointia, lisätä ihmisten välistä vuorovaikutusta ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Kansalaisjärjestöillä on keskeinen rooli kotouttamistyössä. Suomessa on paljon liikunta-alan järjestöjä ja seuratoimintaa. Liikunnan kautta tapahtuva kotouttamistoiminta soveltuu loistavasti järjestöjen tehtäväksi.

35. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Maksuton ehkäisy kaikille alle 25-vuotiaille

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät, että kuntien, myöhemmin mahdollisesti maakuntien, tulisi tarjota maksuton ehkäisy kaikille alle 25-vuotiaille. Nuorille tulisi tarjota sekä hormonaalista ehkäisyä että kondomeita.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on vuosikausia suosittanut, että kunnat tarjoaisivat maksutonta ehkäisyä alle 20-vuotiaille. Myös sosiaali- ja terveysministeriö on suosittanut, että kunnat tehostaisivat nuorten lisääntymis- ja seksuaalipalveluita.

Vaikka aborttien määrä on ollut laskussa koko 2000-luvun, tehtiin niitä vuonna 2014 noin 9 800. Eniten raskaudenkeskeytyksiä tehtiin 20-24-vuotiaille naisille.

Maksuton ehkäisy tarjoisi niin yksilön turvan, seksuaaliterveyden kuin henkisen terveyden puolesta positiivisia vaikutuksia. Suomen Keskustanuorten tulee edistää kaikkia toimia nuorten maksuttoman ehkäisyn takaamiseksi.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Maksuttoman ehkäisyn on todettu lisäävän ehkäisyn käyttöä. Myös raskaudenkeskeytysten ja sukupuolitauditartuntojen määrät ovat vähentyneet kunnissa, joissa on tarjottu nuorille maksuton ehkäisy. Liittokokous näkee maksuttoman ehkäisyn tarjoamisen tärkeänä sosiaalisen eriarvoistumisen kitkemisessä. Raskaudenkeskeytyksiä tehdään eniten 20-24-vuotiaiden ikäluokassa. Maksuton ehkäisy on järkevä investointi nuorten terveyden ja kuntien talouden kannalta.

36. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Keskustanuorten pitää olla rohkeita syrjäytymisen ehkäisemisessä

Pohjois-Savon keskustanuoret esittävät, että keskustanuoret huolehtisivat perustulosta, työmarkkinoiden joustavoittamisesta ja ammatillisen koulutuksen resursseista. On tärkeää, että Keskustanuoret kampanjoisi näiden aiheiden tiimoilta. Uudistusten myötä voitaisiin ehkäistä syrjäytymistä. Tärkeää on kuitenkin myös henkisesti avoimen, tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen Suomen rakentaminen.

Suomen keskustanuorten pitää olla hallituspuolueena suunnannäyttäjä hankalissa ja vaikeissa tilanteissa ja tulla rohkeasti omilla ajatuksillaan esille.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret ovat tehneet vuonna 2016 näkyvää työtä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Muun muassa maaliskuussa valtion kehysriihen vaikuttamistyön yhteydessä Keskustanuoret julkaisivat TYÖKYKY-askleet, joiden kärkenä oli Keskustanuorten oma malli nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi, työllistymisen tukemiseksi ja riittävän tuen tarjoamiseksi. Keskustanuorten budjettiriihitavoitteet syksyllä 2016 jatkoivat TYÖKYKY-askeloiden teemoja "Hei haloo, unohtuiko nuoris?"-kannanottosarjan muodossa. Kannanottojen kärkinä oli nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen - radikalisoitumisen estäminen, riittävä opintojen- ja uravalintojen tukeminen ja nuorisotyöttömyyden kitkeminen.

Perustulo, joustavat työmarkkinat ja ammatillisen koulutuksen asiat ovat suoraan Keskustanuorten politiikan ytimessä, joista löytyy maininta muun muassa periaateohjelmasta. Keskustanuoret yhtyvät Pohjois-Savon nuorten huoleen syrjäytymisen ongelmista ja lupaa nostaa syrjäytymistä ehkäiseviä toimenpiteitä jälleen keskusteluun vuoden 2017 aikana.

37. Keski-Suomen Keskustanuoret: Poronhoito on vapautettava maantieteellisistä kahleista

Keskusta uskoo mahdollisuuksien tasa-arvoon. On kuitenkin valitettavaa, että tiettyjen elinkeinojen harjoittamista rajoitetaan erittäin jyrkällä lainsäädännöllä.

Poronhoitolain 4§ sallii porojen omistamisen vain poronhoitoalueella vakituisesti asuville. Saman lain 2§ mukaan poronhoitoalue käsittää lähes koko Lapin maakunnan alueen sekä joitain Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueita. Tämä valitettavasti syrjii valtaosaa Suomen kansalaisista.

Porotalous on pohjoisessa merkittävä vientivaltti sekä matkailun piristäjä. Miksemme siis haluaisi koko maan hyötyvän tästä elinkeinoista? Alueellisen tasa-arvon, normien purkamisen ja Suomen talouskasvun nimissä porojen omistamisen ja poronhoidon harjoittamisen tulisi olla mahdollista kautta maan.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Porotalouden salliminen koko maassa on kaunis ajatus, mutta liittokokous ei koe sitä toimivaksi ratkaisuksi. Tällä hetkellä porojen määrä on aika lailla maksimissaan. Kanta on nykyisellään jo niin iso, ettei ravinnoksi kelpaavaa jäkälää ehdi kasvaa tarpeeksi. Kannan lisääminen pitkin Suomea kattavaksi lajiksi ajaisi ylituotantoon ja lisäksi ravisuttaisi ekosysteemiä. Poronhoitoalueen ulkopuolella asuu valtaosa suomalaisista, erityisesti eteläisessä Suomessa. Koska jo pelkästään poronhoitoalueella tapahtuu vuosittain monia porosta johtuvia onnettomuuksia, nousisi vilkasliikenteisen Etelä-Suomen liikenneonnettomuuksien määrä paljolti. Vapaahkosti kulkevat porot vaikuttaisivat negatiivisesti esimerkiksi peltoalueisiin niitä sotkiessaan. Puolivillille, liki arktiseen ilmastoon tottuneelle eläimelle ei poronhoitoalueen ulkopuolinen mieto talvi välttämättä olisi paras ratkaisu muutenkaan.

38. Keski-Suomen Keskustanuoret: Nuorten mielenterveyden edistäminen nostettava tapetille!

Suomessa lasten ja nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet huomattavan paljon viime vuosina muiden ikäryhmien ohella. THL:n mukaan mielenterveyden häiriöt ovat nuoruudessa yleisiä: noin 20-25 prosenttia nuorista kärsii mielenterveyshäiriöistä, ja nämä häiriöt ovat tavallisimpia terveysongelmia koululaisten ja nuorten aikuisten keskuudessa.

Keskustanuorten valtuuskunnassa Virroilla mielenterveys, sen ongelmat ja edistäminen, nousivat keskusteluissa tärkeäksi teemaksi. Keski-Suomen Keskustanuoret toivovat, että Keskustanuoret pitävät keskustelua valtakunnallisesti yllä, ja ryhtyvät konkreettisiin toimiin edistääkseen kaikkien nuorten mielenterveyttä unohtamatta jäseniään ja vastuuhenkilöitään. Erilaisia tempauksia ja tsemppikampanjoita voidaan järjestää koko Suomessa tai piireittäin.

Kun mieli on kunnossa, on nuoren helpompi kasvaa vastuulliseksi ja välittäväksi kansalaiseksi. Keskustanuorten on nostettava tämä teema koko Suomen tietoisuuteen!

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Liittokokous kokee, että mielenterveyden edistäminen istuu äärimmäisen hyvin ihmisläheisen nuorisojärjestön arvoihin. Aloitteen takana on helppo seistä ja vakava asia vaatiikin huomiota. Liittokokous kannustaa myös liiton yksittäisiä jäseniä, osastoja ja piirejä pitämään aihetta esillä.

39. Keski-Suomen Keskustanuoret: Kaikkien suomalaisten nuorten lukutaito kuntoon!

Jo vuoden 2012 Pisa-tulosten perusteella todettiin, että noin 11 prosenttia suomalaisista nuorista ei osaa lukea kunnolla. Ainoastaan Ruotsissa ja Islannissa kehitys on ollut vielä heikompaa (Karjalainen 21.9.2016). Tuoreessa tekstissään Aleksis Salusjärvi kirjoittaa siitä, miten olemme valinneet lukutaidottomuuden Suomessa, ja kuinka etenkin poikien lukutaidon taso heikkenee vuosi vuodelta (Maailman kuvalehti 9/2016). Nuoret eivät lue vapaa-aikanaan, ja joillekin voi olla vaikeaa jopa seurata tekstityksiä televisioruudulta.

Keski-Suomen Keskustanuoret pitävät tätä kehitystä erittäin huolestuttavana. Nuorten yhteiskunnallisen tasa-arvon ja työllistymismahdollisuuksien nimissä Keskustanuorten on nostettava asia esille, ja ripeästi. Etenkin perus- ja ammattikouluissa olisi panostettava äidinkielen opetukseen, jotta tavoitettaisiin erityisesti syrjäseuduilla eläviä poikia, joita lukutaidon rapistuminen tilastojen valossa koskee.

Jos nuoren lukutaito jää vaadittavaa tasoa heikommaksi, hänen on erittäin vaikea luovia informaatioyhteiskunnan viidakossa ja löytää opiskelu- tai työpaikka. Keski-Suomen Keskustanuoret haluavat olla näiden nuorten tukena.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Luku- ja kirjoitustaidon heikentyminen on vankalla peruskoulutuksellaan ylpeilevälle Suomelle valtava huolenaihe. Vajavainen äidinkielen hallinta vaikeuttaa ympäröivän maailman hahmottamista, toimivaa vuoropuhelua ja työllistymistä. Sosiaalisen median ja monenkirjavien verkkolehtien aikakaudella myös medialukutaitoon on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Aloitteessa esitetyt monipuoliset perustelut osoittavat tarpeen vahvistaa äidinkielen opetusta niin peruskoulussa kuin toisella asteella. Kenenkään ei pitäisi, sukupuolesta tai asuinpaikasta riippumatta, joutua kamppailemaan elämässään ilman tätä välttämätöntä perustaitoa.

40. Helsingin Keskustanuoret: Koulun roolia oppilaiden terveyden edistäjänä vahvistettava

Helsingin Keskustanuorten esittävät, että koulun roolia tulisi lisätä oppilaiden terveyden edistäjänä. Koulu on erinomainen ympäristö lasten ja nuorten terveyden edistämiseen. Perusopetuksen ja 2. asteen koulutusten opetussuunnitelmissa tulee vahvistaa koulujen roolia oppilaiden terveydenedistäjänä. Koulu voisi jatkossa tarjota enenevässä määrin kerhotoimintaa. Mukaan tarvitaan oppilaiden lähipiiri huoltajineen, koulujen ympäristön liikuntaseurat, muut harrastustoimintaa ylläpitävät yhdistykset ja alueen yritykset.

Epäterveellinen ruokavalio on tunkeutunut osaksi lasten ja nuorten päivittäistä elämää. Pikaruokat, virvoitusjuomat ja makeiset aiheuttavat ylipaino-ongelman. Kouluterveyskyselyn (2015) mukaan vain alle 20 prosenttia yläkouluikäisistä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi, vähintään tunnin päivässä. Koululaisten arkiliikunta on vähentynyt, kun elinympäristömme ja – tapamme ovat muuttuneet. Mielenterveysongelmat ja ruutu-aika myös ovat lisääntyneet. Yli 30 prosenttia yläkouluikäisistä ei syö kouluruokaa päivittäin.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Liittohallitus näkee aloitteen teeman tärkeäksi ja haluaakin, että opiskelijoiden terveydestä huolehtiminen jää kuntien nimetyksi tehtäväksi maakuntauudistuksessa.

41. Helsingin Keskustanuoret: Lisää demokratiakasvatusta kouluihin

Helsingin Keskustanuoret vaativat kouluihin lisää demokratiakasvatusta. Tavoitteena on edistää lasten ja nuorten halua osallistua koulutoiminnan kehittämiseen sekä yhteiskunnalliseen päätöksentekoon myös tulevaisuudessa.

Vuoden 2013 Nuorisobarometrin mukaan nuoret eivät usko omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa. Vain kolmannes nuorista kertoo pyrkineensä vaikuttamaan yhteiskuntaan viimeisen vuoden aikana. Poliittiseen toimintaan osallistuneita nuoria oli vain seitsemän prosenttia.

Kouluterveyskyselyn (2015) mukaan noin 35 prosenttia yläkouluikäisistä kokeva että opettajat eivät rohkaise ilmaisemaan mielipiteitään koulupäivän aikana. Lisäksi 30–40 prosenttia yläkouluikäisistä ja 2. asteen opiskelijoista eivät tiedä miten koulun asioihin voi vaikuttaa.

Koulun tehtävänä on nuorten tiedon vahvistaminen ja demokratiataitojen opettaminen. Koulun tulee tarjota nuorille helppoja tapoja osallistua itseään koskevan toiminnan kehittämiseen. Helsingin Keskustanuorten mielestä näin nuoret aktivoituvat paremmin myös yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Nuorten kokemalla osallisuudella osaksi yhteiskuntaa on merkittävä vaikutus koko ympäristön hyvinvoinnille. Yhteenkuuluvuuden ja osallisuuden tunne estää nuoria syrjäytymästä ja radikalisoitumasta. On hyvä opettaa, että päätökset jotka koskevat kaikkia, tehdään joka tapauksessa, vaikka itse ei niihin haluaisi vaikuttaa.

42. Helsingin Keskustanuoret: Ei leikitä Suomen huoltovarmuudella!

Suomen Keskustanuorten tulisi ottaa kantaa varustamotukien säilyttämisen puolesta. Varustamoiden ja työpaikkojen pitäminen Suomessa on monin kerroin hyödyllisempää niin rahallisesti, huoltovarmuuden ja kilpailukyvyyn säilymisen kannalta!

Julkiset tuet ovat vastakin välttämättömiä varustamojen kilpailukyvyyn ja kannattavuuden kannalta. Merikuljetusten osuus Suomen viennistä on 90 prosenttia ja tuonnista 80 prosenttia. Erityisesti matkustaja-autolautojen julkista tukea on kritisoitu. Pellervon taloustutkimuksessa muistutetaan, että matkustaja-autolautoilla kulkee merkittävä määrä tavaralastia Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Viron välillä. Varustamojen saama kauppa-alustuki on Euroopan komission hyväksymä työvoimakustannustuki, jonka kautta EU:n jäsenmaat voivat tukea merenkulkua. Toinen suomalaisten varustamoiden kilpailukykyä ylläpitävä tuki on tonnivero.

Kyseiset tukimuodot ovat käytössä kaikilla merkittävillä EU:n merenkulkumailla ja Suomen kilpailijamailla Viroa lukuun ottamatta. Työvoimakustannustuella EU:n jäsenvaltiot tukevat kotimaan lipun alla purjehtivia ulkomaan liikenteen laivoja palauttamalla työnantajan maksamia sosiaalivakuutus- ja eläkemaksuja työnantajalle. Työvoimakustannustuki on viime vuosina ollut 80–90 miljoonaa euroa.

Ilman tukia on todennäköistä että suuri osa Suomen lipun alla olevista aluksista ulosliputetaan. Moni varustamo mm. Viking line on jo ilmoittanut liputtavansa kaikki aluksensa ulkomaisten lippujen alle jos tuet lopetetaan.

PTT:n mukaan merikuljetusten takaaminen on myös tärkeä osa Suomen huoltovarmuutta, joista erityisesti energia-, kemikaali- ja elintarvikekuljetukset.

Matkustaja-autolautojen rooli elintarviketuonnissa ja viennissä sekä kappaletavaran kuljetuksissa on merkittävä. Esimerkiksi vuonna 2014 kaikesta Suomen satamista ulkomaille suuntautuvasta kappaletavarasta kuljetettiin ro-ro-matkustaja-aluksilla yli 60 prosenttia. Suomen kauppa-alusrekisteriin merkityn tonniston keski-ikä on laskenut hieman, mutta tarpeita hankkia uusia laivoja on yhä. Tiukentuvat ympäristö- ja päästösäännökset vaativat varustamoilta investointeja tonnistoon.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret ymmärtävät huoltovarmuuden merkityksen yhteiskunnalle. Huoltovarmuuden merkitys ei näy päivittäisessä elämässämme, mutta yksi yhteiskunnan keskeisistä tehtävistä on varautua poikkeusoloihin. Kuten aloitteessa todetaan, valtaosa Suomen tuonnista ja viennistä kulkee meriteitse - tässä suhteessa Suomi on saari. Siksi on tärkeää pitää kiinni aktiivisesta merenkulusta normaalioloissa, koska sen käynnistäminen poikkeusolojen aikana nopeasti ei ole mahdollista.

Keskustanuoret kuitenkin peräänkuuluttaa ympäristövastuuta myös merenkulkualalta. Koska kyseessä on julkinen tuki, siihen tulee voida kytkeä jatkossa enemmän myös ympäristövastuuseen liittyviä kriteerejä.

43. Helsingin, Uudenmaan, Satakunnan, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Kuntien tarjottava alle 25-vuotiaille maksutonta ehkäisyä

Keskustanuorten on otettava kantaa nuorten maksuttoman ehkäisyn puolesta. Nuorille, alle 25-vuotiaille tulee tarjota kunnissa maksuttomasti sekä hormonaalista ehkäisyä, että kondomeja.

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ovat suosituksissaan esittäneet, että kunnat tehostaisivat nuorten seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluita. Ehdotuksiin on kuulunut maksuton ehkäisy alle 20-vuotiaille, mutta toistaiseksi vain muutama kunta toimii suosituksen mukaisesti.

Maksuttoman ehkäisyn on todettu lisäävän ehkäisyn käyttöä. Maksuttoman ehkäisyn tarjoavissa kunnissa nuorten tekemien raskaudenkeskeytysten määrä on laskenut merkittävästi ja sukupuolitauditartuntojen määrä on vähentynyt. Raumalla alle 20-vuotiaiden klamydiatartuntojen määrä on laskenut kolmanneksella. On arvioitu, että Rauma säästää ilmaisella ehkäisyllä vuosittain 100 000 euroa. Myös Vantaalla nuorten maksuttoman ehkäisyn käytön on todettu vähentäneen raskaudenkeskeytysten määrää.

Vaikka ilmaisen ehkäisyn tuoma taloudellinen säästö terveydenhuoltokustannuksissa on merkittävää, tärkeintä on, että nuoret pysyvät terveinä ja hyvinvoivina eivätkä joudu läpikäymään raskaudenkeskeytystä. Eniten raskaudenkeskeytyksiä tehdään 20-24-vuotiaiden ikäluokassa. Tämän ikäluokan nuoret ovat usein vähävaraisia opiskelijoita, joille ehkäisyn hankkiminen voi olla kohtuuttoman kallista.

Kuntien tulisi tarjota kondomeja hormonaalisen ehkäisyn rinnalla, jotta sukupuolitauteja ehkäistäisiin tehokkaammin ja vastuu ehkäisystä jakautuisi tasaisemmin sekä tytöille että pojille. On todettu, että kondomit tavoittavat nuoret parhaiten siellä, missä he luonnollisesti liikkuvat. Kondomeja tulisi jakaa nuorisotaloilla, nuorten tapahtumissa, kouluterveydenhuollossa, oppilaitoksissa, kutsunnoissa ja armeijassa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kts. vastaus aloitteeseen 35.

44. Rovaniemen Keskustanuoret: Ilmainen ehkäisy turvattava kaikille alle 20-vuotiaille

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ovat suosituksissaan esittäneet, että kunnat tehostaisivat nuorten seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluita. Ehdotuksiin on kuulunut maksuton ehkäisy alle 20-vuotiaille, mutta toistaiseksi vain muutama kunta toimii suosituksen mukaisesti.

Maksuttoman ehkäisyn on todettu lisäävän ehkäisyn käyttöä. Maksuttoman ehkäisyn tarjoavissa kunnissa nuorten tekemien raskaudenkeskeytysten määrä on laskenut merkittävästi ja sukupuolitauditartuntojen määrä on vähentynyt. Raumalla alle 20-vuotiaiden klamydiatartuntojen määrä on laskenut kolmanneksella. On arvioitu, että Rauma säästää ilmaisella ehkäisyllä vuosittain 100 000 euroa. Myös Vantaalla nuorten maksuttoman ehkäisyn käytön on todettu vähentäneen raskaudenkeskeytysten määrää.

Vaikka ilmaisen ehkäisyn tuoma taloudellinen säästö terveydenhuoltokustannuksissa on merkittävää, tärkeintä on, että nuoret pysyvät terveinä ja hyvinvoivina eivätkä joudu läpikäymään raskaudenkeskeytystä. Eniten raskaudenkeskeytyksiä tehdään 20-24-vuotiaiden ikäluokassa. Tämän ikäluokan nuoret ovat usein vähävaraisia opiskelijoita, joille ehkäisyn hankkiminen voi olla kohtuuttoman kallista.

Keskustanuorten on ajettava kaikkiin kuntiin maksutonta ehkäisyä kaikille alle 20-vuotiaille. Tämän lisäksi olisi suotavaa ulottaa maksuttomuus jopa alle 25-vuotiaisiin. Yhteiskunnan tulee tarjota kondomeja hormonaalisen ehkäisyn rinnalla, jotta sukupuolitauteja ehkäistäisiin tehokkaammin, ja vastuu ehkäisystä jakautuisi tasaisemmin sekä tytöille että pojille. On todettu, että kondomit tavoittavat nuoret parhaiten siellä, missä he luonnollisesti liikkuvat. Kondomeja tulisi jakaa nuorisotaloilla, nuorten tapahtumissa, kouluterveydenhuollossa, oppilaitoksissa, kutsunnoissa ja armeijassa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Liittokokous vaatii maksutonta ehkäisyä kaikille alle 25-vuotiaille. Kuten aloitteessakin mainittiin, niin eniten raskauden keskeytyksiä tehdään 20-24-vuotiaiden ikäluokassa. Tästä syystä on perusteltua vaatia maksutonta ehkäisyä 25 ikävuoteen asti, eikä vain alle 20-vuotiaille. Katso myös vastaus aloitteeseen 35.

45. Satakunnan Keskustanuoret: Elämäntaito oppiaineeksi kouluihin

Syrjäytyminen yleistyy, maksuhäiriömerkinnät lisääntyvät ja apua ei osata hakea ajoissa eikä usein edes tiedetä mistä sitä saisi. Avun tarjoamista pitäisi tietysti lisätä, mutta tärkeämpää olisi keskittyä ennaltaehkäisyyn. Uusi opetussuunnitelma on askel eteenpäin kohti nykyaikaista yhteiskuntaa, mutta jotakin oleellista siitä on jäänyt puuttumaan. Elämäntaitoa tulisi opettaa vähintään yläkouluissa, mieluiten siitä eteenpäinkin. Koulussa voitaisiin opettaa esimerkiksi kerran viikossa tunnin verran elämäntaitoon ja elämänhallintaan liittyviä asioita.

Oppiaineeseen kuuluisi monenlaisia aihealueita ja oppiaine muokkaantuisi tarpeen vaatiessa. Korkolaskuja käydään matematiikassa läpi ihan riittävästi, mutta elämäntaidon tunneilla voitaisiin opetella pikavipin, kulutusluoton ja asuntolainan ero. Oman henkilökohtaisen budjetin teko olisi hyvä oppia ajoissa ja vaikka myös kuvitteellisen budjetin teko tulevaisuuden varalle, kun pitää huolehtia ruuasta, vuokrasta ja muista pakollisista menoista itse. Palkkalaskelman tulkinta on

yllättävän vaikeaa, joten sitäkin voisi opetella tässä samassa. Elämäntaitoon voisi kuulua tutustuminen paikallisiin terveyspalveluiden tuottajiin, kuten esimerkiksi ensiapuun, neuvoloihin, terveyskeskukseen tai yksityisiin palveluntarjoajiin. Terveyspalvelut ovat useimmille tuttuja, mutta sosiaalipalvelut vieraampia. Usealla paikkakunnalla on myös paljon sosiaalisia palveluita, esimerkiksi työpajoja nuorille, toimintaa päihdekuntoutujille, kerhoja lapsiperheille ja ruokapalveluita vähäosaisille.

Sosiaalipalveluihin liittyen olisi hyvä myös käydä läpi se, miten kuuluu toimia, jos ei saa opiskelupaikkaa eikä pääse töihin. Tai mitä sitten, jos jääkin yhtäkkiä pitkälle sairauslomalle ja muuten tulot pienentyvät. Tähän voi tosin tulla helpompi ratkaisu tulevaisuudessa, jos perustulokokeilu etenee. Nykyisellään nämä ovat aikamoisia sekasotkuja ja vaativat perehtymistä eikä pieni ennako-opetus yläkoulussa olisi lainkaan pahasta.

Monesta kunnasta löytyy muitakin palveluita, joita ei osata käyttää tarpeen tullen. Elämäntaidon tunneilla voitaisiin perehtyä oman kunnan palveluihin ja selvittää, mitä kaikkea apua on saatavilla. Esimerkiksi velkaneuvonnalle on suuri tarve, mutta vain hyvin vähän käyttäjiä. Jos näihin palveluihin tutustuttaisiin jo koulussa, voisi kynnyks hakea apua olla matalampi. Elämäntaidossa voitaisiin opetella myös siihen, mitä kuuluu tehdä jos vaikka tulee raskaaksi tai jos joutuu järjestämään hautajaiset. Samaan aihealueeseen kuuluisi luontevasti myös perinnönjakoon liittyvät asiat ja hankinnat, joita vauva tarvitsee.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen

Aloitteessa on kuvattu hyvin ihmisen elämässä väistämättä eteen tulevia asioita, joiden hoitamiseen ei välttämättä ole valmiuksia. Arkipäivän pulma, jota ei osaa selvittää, voi pahimmillaan aiheuttaa pitkäkestoisia, ikäviä seurauksia.

Keskustanuoret tukevat elämäntaitojen liittämistä opetukseen erityisesti yläkouluissa ja toisella asteella. Helppo tapa olisi lisätä esimerkiksi matematiikkaan, äidinkieleen ja opinto-ohjaukseen läheisesti liittyviä elämäntaitoja näiden oppiaineiden sisään kuten vaikkapa yrittäjyysopintoja sisällytetään ammatillisiin opintoihin. Varsinaisia elämäntaidon opintoja tulisi olla myös.

46. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Asukastuvat uusien kuntien tehtäväksi

Suomalaisten kuntien tehtävät muuttuvat radikaalisti sote-uudistuksen myötä. Kuntien rooli muuttuu elinvoimasta ja lähiyhteisöjen osallisuudesta sekä sivistystyöstä huolehtivaan suuntaan. Eräissä Suomen kunnissa ja kaupungeissa on joko kokeiltu tai jo sitouduttu asukastupa nimellä kulkevien kaupunginosa- tai kylähuoneiden järjestämiseen, tästä esimerkkinä Kuopio. Asukastupien ajatuksena on tarjota lähiyhteisönsä asukkaille matalan kynnyksen kohtaustila, alueen yhdistysten kokoontumistila tai vaikka kunnallisen viranomaisen kuten terveydenhoitajan vastaanottotila. Asukastupa voi itsekin järjestää toimintaa kuten erityisryhmien kerhoja, koulutusta ja piirejä tai vaikkapa kaupunginosan kehittämistoimintaa.

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät asukastupien ottamista yhdeksi uuden mallisten kuntien perustehtävistä tai pikemminkin malliksi toteuttaa niiden varsinaisia muita tehtäviään. Suomen lukuisat seurantalot tai kunnantalot tarjoavat asukastupien toteuttamiselle hyviä ja kekseliäitä jo valmiita rakennusympäristöjä. Asukastupa-malli mahdollistaa alkioalaisen itsekasvatuksen eetoksen toteutumista käytännössä tarjoamalla yhteisöille puitteita toimia ja yksilölle mahdollisuuksia kehittyä yhteisössään sekä toteuttaa omaa sivistystarvettaan.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Asukastuvan konsepti on hyvä ja itsessään kannatettava. Kuitenkaan liittokokous ei halua lisätä kunnille enää yhtään enempiä pakollisia tehtäviä, kuten Keskustanuorten Kuntavisiossakin ajatellaan. Kuntia on lukuisia, ja ne ovat erikoistuneet ja erilaistuneet, jolloin toisille kunnille sopivat ideat eivät toimi toisille, vaikka visiot olisivatkin hyviä ja tarpeellisia. Kaikkia kuntia ei vain voi asettaa samoihin muotteihin.

Vapaaehtoisesti - ja silloin, jos se kunnalle sopii - asukastupa on erittäin hieno ja toimiva ajatus. Se istuu hyvin nuorkeskustalaisiin arvoihin, mutta sitä ei voi vaatia pakolliseksi kaikkiin kuntiin.

47. Pirkanmaan Keskustanuoret: Opiskelijoiden tulorajat poistettava

Pirkanmaan Keskustanuoret esittävät, että opintotukeen sidonnaiset tulorajat tulee poistaa kokonaan. Tällä hetkellä korkeakouluopiskelija saa tienata 11 800€ bruttona vuodessa, jos hän nostaa yhdeksän kuukautta opintotukea. Tämä käytäntö ei palvele nykyajan yhteiskuntaa, jossa pätkätyöt opiskelun ohessa ja inflaatio ovat arkipäivää.

Valtion ei tule rankaista työnteosta, vaan ennemminkin kannustaa ahkeruuteen. On naurettavaa, kuinka valtaosa opiskelijoista joutuu pohtimaan, onko työnteke kannattavaa tai mahdollista. Usein, tarjottu työ jää tekemättä, jolloin tilanteesta kärsii niin valtio, opiskelija kuin työnantaja. Pitää huomioida pitkän aikavälin vaikutukset. Opiskelijoiden ansaitsemat lisätulot menevät lähes poikkeuksetta kulutukseen, joka luo työpaikkoja, jonka kautta myös verotulot kasvavat.

Opiskelijoilla tulee myös olla mahdollisuus vaurastua omalla työllä. Tulorajat asettavat eriarvoiseen asemaan opiskelijat, jotka eivät saa rahallista tukea vanhemmiltaan. Jokaisen tulee voida nostaa omaa elintasoaan työnteolla, riippumatta perheensä lähtökohdista. Keskustanuorillekin tärkeä mahdollisuuksien tasa-arvo on toteuduttava.

Opintotuki on vastikkeellista tukea. Yhtä tukikuukautta kohden tulee suorittaa viisi opintopistettä. Jos opintopistevaatimus ei täyty, Kela perii tuen takaisin täysimääräisenä. Toisin sanoen kaikkien opiskelijoiden on tehtävä töitä korkeakoulun asettamien tavoitteiden verran, jotta on oikeutettu opintotukeen. Järjestelmä siis suoraa rankaisee työntekeä. Opiskelija, joka tekee ahkerasti töitä menettää opiskelusta saatavan korvauksen, jos on ahkera tekemään töitä. Järjestelmän on muututtava, jotta talous ja asenteet työntekeä kohtaan ottavat noususuhdanteen.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Opintotuki on sosiaaliturvaa, jonka tehtävä on ensisijaisesti taata toimeentulo opiskelijoille joilla on taloudellisen tuen tarve. Opintotuki ei ole palkkiota suoritetuista opinnoista. Työnteke opiskelun aikana on arvokasta ja kannatettavaa, eikä opintotuen tulorajat estä työntekeä opiskelun ohella. Tehdessään töitä, jotka ylittävät opintotuen tulorajat on mahdollista ilmoittaa jättävänsä nostamatta opintotukea ja näin välttää takaisinperinnän.

Kela on arvioinut tulorajojen poiston maksavan noin 300 miljoonaa euroa. Pidämme kuitenkin tärkeänä sitä, että opiskelijoille opetettaisiin jatkossa opintotukijärjestelmää koulussa, jotta tietoisuus tulorajoista ja mahdollisuuksista tehdä töitä opiskeluiden ohella paranisi. Kannatamme perustuloa myös opiskelijoille.

48. Pirkanmaan Keskustanuoret: Kansanedustajien määrä tuplattava

Kansanedustajien määrä tulee keskipitkällä aikajänteellä tuplata. Demokratia, edustuksellinenkaan, ei saa elitisoitua. Suurempi määrä kansanedustajia kuvastaa paremmin todellisia aatteellisia ja poliittisia voimasuhteita sekä koko maassa että puolueiden välillä ja sisällä. Nuorilla ja vähemmän varakkailla, tulevan päättäjälätköven, ehdokkailla olisi paremmat mahdollisuudet päästä läpi, ihmisillä todennäköisemmin olisi kansanedustaja lähellään, näkyvimpiä olisivat idearikkaimmat ja työteliäimmät edustajat.

200-paikkainen eduskunta luotiin silloin kun väkeä oli Suomessa noin puolet vähemmän. Yhtä kansanedustajaa kohti oli 14 000 kansalaista. Nykyisen pikkukaupungin verran väkeä. Nykyään suhde on 1/28 000. Tuplasti suurempi pikkukaupunki. 400 kansanedustajalla suhde olisi edelleen tuo 1/14 000. Puhetta on ollut myös edustajien määrän puolittamisesta. 100 kansanedustajaa tarkoittaisi että yksi kansanedustaja edustaisi tavallista selkeästi suuremman kaupungin / todella monen pienen kunnan väkimäärää, 56 000 ihmistä. Monenlaisten viiterühmien edustajia tippuisi pois ja paljon tärkeitä kansan syvistä riveistä tulevia huolia jäisi vaille kuuntelijaa saati asioiden edistäjää. Kannattaa miettiä kumpi on kansanvaltaisempi suhdeluku, 1/14 000 vai 1 / 56 000. (Mainittakoon kuitenkin että luvut eivät ole täysin tarkkoja, mutta lähellä).

Puolueiden sisäiset arvolataukset ja muutoksen tuulet näkyisivät kansalle paremmin ja puolueiden asemat kansanliikkeinä vahvistuisivat. Puoluetoiminta ja aatteellinen vaikuttaminen oli suositumpaa silloin kun valtakunnan päättäjätkin olivat lähempänä. Jos ajatellaan että kansanedustajien määrän puolittaminen synnyttäisi säästöjä, kannattaa säästää mieluummin tiettyjen virkamiesten ylisuurista palkoista ja eduista kuin demokratian edustajilta (kansanedustajien palkat ovat kohtuullisia, ura on katkolla kerran neljässä vuodessa ja vaalinäkyvyys maksaa, mikä tarkoittaa että rahanvalta auttaa läpipääsystä). Yhteiskuntamme radikalisoituu ja tämänkin takia on selvää, ettei todellakaan kannata etäännyttää kansaa edustajistaan yhtään enempää.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Maakuntavaltuustot tuovat jo uuden päätöksenteontason lähemmäksi kansalaisia. Maakuntatason päätösvaltaa on lisättävä.

Kansanedustajien suhdeluku kansalaisiin ei ole Suomessa huonolla tolalla nytkään. Esimerkiksi Espanjassa on 47 miljoonaa ihmistä ja parlamentin koko on 350 edustajaa. Meillä ei myöskään ole varaa lisätä eduskunnan kustannuksia tämän uudistuksen myötä 30-40 miljoonalla eurolla.

49. Pirkanmaan Keskustanuoret: Suomen siirryttävä sovellettuun Floridan yritysveromalliin

Ongelma on, että Suomessa on hyvin korkea verotus, ja täällä, toisin kuin missään muualla maailmassa, yritykset ja yhteisöt joutuvat maksamaan ennakoveroa tilikauden arvioidun verotettavan tuloksen perusteella ja sen on vastattava mahdollisimman tarkoin tilikauden lopullista veroa. Jos ennakko ei riitä kattamaan lopullista tuloveron määrää, osakeyhtiön tai osuuskunnan on maksettava puuttuva määrä jäännösverona. Osakeyhtiö tai osuuskunta voi hakea ennakkoon

muutosta. Osakeyhtiöiden jakamaa osinkoa verotetaan pääomatulona. Veroja pitää siis maksaa jo ennen kuin yritys edes tuottaa mitään. Tämä voi olla omaa yritystä perustavalle pienyrittäjälle liian korkea kynnyks lähtee kokeilemaan ideaansa.

Viron yritysveromalli on sellainen, että yrityksen jakamaa voittoa ei veroteta, mikäli voitto jätetään yritykseen ja käytetään investoimiseen. Yhteisöverokanta siellä on kuitenkin 21 prosenttia. Valtioneuvosto on tilannut VATT:lta ja ETLA:lta tätä koskevan selvityksen, joka valmistunee tämän vuoden loppupuolella.

Pirkanmaan Keskustanuoret haluaa kiihdyttää tätä kehitystä ja viedä sen vielä pidemmälle: haluamme, että Suomi siirtyy sovellettuun yritysveromalliin, joka on ottanut paljon vaikutteita Yhdysvaltain Floridasta. Tässä sovelletussa veromallissa pienet ja keskisuuret yksityiset osakeyhtiöt maksaisivat 6-16 prosentin yhteisöveroa, johon voisi anoa muutosta tapauskohtaisesti, eikä voittoa verotettaisi lainkaan, mikäli se käytetään saman tilikauden aikana investoimiseen tai uusien työntekijöiden palkkaamiseen. Mikäli rahaa ei käytettäisi investoimiseen, yrityksestä nostettu raha verotettaisiin omistajien ansiotulona progressiivisesti, omistusosuuksien välisessä suhteessa. Pienillä ja keskisuurilla osakeyhtiöillä tarkoitettaisiin osakeyhtiöitä, joissa työskentelee enintään 250 henkeä ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa.

Tällä veromallilla saavutettaisiin merkittävää parannusta pienten ja keskisuurien osakeyhtiöiden kykyyn toimia, työllistää ja olla kannattavia kaikkialla Suomessa. Valtio säästäisi rahaa työllisyyden vähenemisen myötä ja suomalaisilla yrityksillä olisi enemmän pääomaa investoida, kasvaa ja yrityksillä olisi merkittävästi paremmat edellytykset menestyä. Näytetään, että Keskustanuoret eivät vain puhu yrittäjyyden parantamisesta, vaan myös ajaa sitä aktiivisesti.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Suomessa on noin 170 000 yksinyrittäjää, joista iso-osa toimii toiminimellä heidän verotus menee jo nyt pitkälti kuten yksityisten verotus. Sen lisäksi aloitteessa ei oteta yrittäjien osinkoverotuksessa olevaa teoreettista omapääoman verohelpotusta huomioon. Liittokokous kannattaa kuitenkin yritysten verotuksen muuttamista siten, että investointivaraus saataisiin yritykset verotukseen mukaan. Muuten tämän kaltainen uudistus toisi vain turhaa byrokratiaa lisää.

50. Pirkanmaan Keskustanuoret: Kannabiksen käytön laillistaminen

Pirkanmaan Keskustanuoret kyseenalaistavat huumausaineiden täyskiellon realistisuuden ja järkevyyden vaatien kannabiksen laillistamista Suomessa. YK:ta lähellä olevan elimen, Kansainvälisen huumausaineiden valvontalautakunnan (INCB) vuosiraportissakin todettiin 2.3.2016, että sota huumeita vastaan on ohi, ja tulevaisuudessa kansalaisten terveys ja hyvinvointi sekä ihmisoikeudet pitää asettaa etusijalle.

Coloradon osavaltiossa Yhdysvalloissa lääkekannabis laillistettiin päihdekäytössä maaliskuussa 2012. Sitä saa kasvattaa, pitää hallussa ja myydä. Laillistamisen seurauksena rikollisuus väheni, vankilatuomiot vähenivät, mutta verotulot kasvoivat roimasti. Vuoden 2015 alusta vuoden 2016 alkuun kannabiksen laillistamisesta kerätyt verotulot ja lisenssimaksut olivat lähes 100 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Jokainen kannabiksen myynnistä saatu dollari on pois järjestäytyneeltä rikollisuudelta ja sen tukemiselta. Coloradossa asuu noin 5,35 miljoonaa ihmistä, mikä vastaa lähestulkoon Suomen asukasmäärää. Sittemmin kannabiksen henkilökohtainen käyttö laillistettiin pääkaupungissa Washington D.C:ssä, Alaskassa ja Washingtonin osavaltiossa sekä Oregonissa. Pirkanmaan Keskustanuoret nyökkäilevät tälle hyväksyvästi. Coloradossa kannabiksen ostamisen ikäraja on 21-vuotta, jonka Pirkanmaan Keskustanuoret näkevät vastuuntuntoiseksi ikärajaksi.

Huumeita vastaan on taisteltu maailmanlaajuisesti vuosikymmeniä, mutta viimeistään tässä vaiheessa pitää tajuta, että huumeiden vastainen ja rangaistuksia korostava politiikka ei toimi, vaan se on pikemminkin lietsonut väkivaltaisuuksia ja ihmisoikeuksien polkemista. Kannabiksen laillistaminen estäisi Suomessakin lahjakkaita nuoria syrjäytymästä huumeekokeilujen jälkeen huumausainemerkinnän saatuaan. Syrjäytynyt nuori on kallis ja hänen tulevaisuutensa vaikeutuu. Siirryttäisiin niin sanottuun sivistyneeseen päihteiden käyttöön. Fiksuihin nuoriin ja nuoriin aikuisiin on voitava luottaa. Aikuisen ihmisen tulee voida vapaasti valita, mikä päihde sopii hänelle parhaiten. Korostamme yksilönvapautta.

Verotuloista kertyneitä tuloja voidaan kohdistaa päihdehuoltoon, sivistykseen, haittojen ennaltaehkäisyyn ja valistamiseen. Säästyneet poliisin resurssit voidaan kohdistaa tehokkaammin kovien huumeiden ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. Mahdolliset mielenterveyshaitat käsiteltäisiin tapauskohtaisesti. Kyse on perustavanlaatuisesta yksilönvapaudesta ja valtavista verotuloista. Huumeeton maailma vaikuttaisi olevan utopiaa. Olisi siis syytä avata ajatukset myös kannabiksen laillistamisen hyödyistä sekä pohtia asetuksia sääntöineen kannabiksen käytölle ja myynnille.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Päihdepolitiikalla tulee pyrkiä siihen, että kynnys huumeiden käyttöön pysyy mahdollisimman korkealla. Tarjonnan lisäämisen on todettu kasvattavan kysynnän määrää. Huumeiden käytön rajaaminen niin sanottuun viihdekäyttöön voi olla joillekin ihmisille mahdollista, joskaan ei sekään täysin haitatonta. Huumeekokeiluista voi kuitenkin seurata yksilöille koko loppuelämää merkittävästi haittaavia ongelmia. Ihmisen terveys ja elämänlaatu on liian suuri hinta maksettavaksi kannabiksen laillistamisesta.

51. Pirkanmaan Keskustanuoret: Pakolaisten saatava töitä

Pakolaisten radikalisoitumisen estämisen ja kotouttamisen sekä suomen kielen oppimisen edistämisen vuoksi pakolaisille on taattava sen hetkistä osaamista ja mahdollista tutkintoa vastaavaa työtä. Työ voi olla myös vapaaehtoistyötä. Varsinkin kotouttamista ja kielen oppimista edistää vastaanottokeskuksen ulkopuolinen toiminta. Saatuaan työtä jossa työikäiset pakolaiset voivat kokea olevansa osa suomalaista yhteiskuntaa ja työyhteisöä radikalisoitumisen uhka pienenee. Kyse ei ole rahasta vaan asenteesta. Jokainen ihminen pitää myös tässä asiassa nähdä yhtä arvokkaana ja osana yhteiskuntaamme.

Jotta työpaikoilla tapahtuvaan mahdolliseen rasismiin voidaan puuttua Pirkanmaan Keskustanuoret haluavat Suomeen järjestettäväksi pakolaisten työllistymistä käsitteleviä koulutustilaisuuksia. Koulutukset tulee järjestää aina eri alojen johtajiksi pyrkiville sekä nykyisille johtajille pakollisina.

Koulutusten järjestämisistä on tultava pakollinen ay- liikkeiden tehtävä. Elleivät esimerkiksi koulujen rehtoreiksi pyrkivät ole käyneet koulutuksessa heille ei pidä antaa virkaa. Elleivät nykyiset johtajat ole koulutuksessa käyneet heidän on oltava tarkkailun alaisena suvaitsevaista käyttäytymistä koskien vähintään kahden viikon ja enintään neljän viikon ajan. Ammattiyhdistysten tulee huolehtia myös tästä. Jos johtajat käyttäytyvät rasistisesti oppilaita/opiskelijoita tai alaisiaan kohtaan hänet on erotettava virastaan.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous näkee nopean työllistymisen edesauttavan kotoutumista, mutta ei kannata aloitteessa mainittuja liian ehdottomia keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi.

Aloitteen esitys koulutustilaisuuksien tarjoamisesta on ehdottoman kannatettava ja toteutuukin jo osittain vapaaehtoisesti. Keskustanuoret eivät kuitenkaan näe, että esimerkiksi koulujen rehtorien valinnassa ensisijaisesti tulisi kiinnittää huomiota jonkinlaisen koulutuksen läpäisyyn vaan tehtäviin tulee valita kokonaisvaltaisesti pätevin hakija. Keskustanuoret eivät näe, että lisänormien rakentaminen edesauttaisi aloitteen huolta muun muassa rehtorien rekrytoinnissa.

52. Pirkanmaan Keskustanuoret: Uskonnonopetuksen muuttaminen yleismaallisemmaksi

Pirkanmaan Keskustanuoret esittävät, että uskonnonopetus peruskouluissa on muutettava kristinuskoa painottavasta opetuksesta tutkimaan ja tutustumaan tasapuolisesti kaikkiin uskontokuntiin ja heidän kulttuureihinsa. Nykyään uskonnonopetus perusasteella painottuu liikaa pelkän kristinuskon ja luterilaisen uskon tutkiskeluun, ja se voi lisätä ymmärtämättömyyttä ja haluttomuutta oppia ja tutustua toisiin uskontoihin ja kulttuureihin. Uskonnonopetuksen pitää olla puolueetonta ja se ei saisi suosia mitään uskontoa.

Globalisaation ja lisääntyvän maahanmuuton maailmassa meidän täytyy lisätä avarakatseisuutta ja halua ymmärtää toisten ihmisten tapoja ja arvoja. Muuttamalla uskonnonopetusta keskittymään tasapuolisesti kaikkiin uskontokuntiin, pystymme tehokkaasti ehkäisemään ennakkoluuloja ja vääristyneitä mielikuvia. Esimerkiksi lisäämällä tietoutta islamista tai muusta suomalaisille vieraammasta uskonnosta pystyisimme ehkäisemään eriarvoisuutta ja se auttaisi luomaan hieman avoimempaa sukupolvea ja yhteiskuntaa. Tämän kaltainen opetus pitäisi aloittaa jo ensimmäiseltä luokalta, sillä silloin lapset ovat vastaanottavaisempia ja avoimempia kuin ylemmillä asteilla.

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

On tärkeää ymmärtää eri uskontoja. Samoin on tärkeää, että uskontoa opetetaan perusopetuksessa eikä viikonloppukouluissa suljettujen ovien takana. Uskonnon opetuksen tavoitteeksi pitää ottaa ymmärryksen kasvattaminen. Uskonnon opetuksen sisältö tulee päivittää muotoon, jossa jokaisella on oikeus oman uskonnon opetukseen sekä kaikille yhteiseen etiikkaan ja uskontotietoon.

Uskonnon opetuksen opetussuunnitelmien sisältöjä on jo muutettu yleissivistävämpään suuntaan. Opetussuunnitelman uskonnon opetuksen tehtävä on jo nyt antaa oppilaalle laaja käsitys eri uskonnoista sekä uskontojen monilukutaitoa.

53. Pohjois-Karjalan Keskustanuoret: Itä-Suomen rataverkosto kunnostettava

Pohjois-Karjalan Keskustanuoret toteavat, että Itä-Suomen rautatieverkosto on kunnostettava lähitulevaisuudessa perusteellisesti. Nykyisellään rataverkosto on huonossa kunnossa ja vaatii jopa jatkuvan miehityksen kiskovaihteelle etäohjauksen toimimattomuuden vuoksi.

Tällä hetkellä rataverkoston rappeutuminen Itä-Suomessa näkyy muun muassa jatkuvina junien myöhästymisinä ja henkilöstökuluina. Lisäksi radan kunto vaikuttaa voimakkaasti myös rahtiliikenteeseen. Itäisen rataverkoston kunnostaminen antaisi toimintavarmuutta sekä saisi luottamusta julkisten liikennevälineiden käyttäjiltä. Kunnossa oleva rata voi houkutella myös yrityksiä käyttämään enemmän VR:n rahtipalveluita ja sen kautta tuoda tuloja.

Rataverkostoon kuuluvat myös ratapihat, jotka ovat erityisen huonossa kunnossa sekä Joensuussa että Kuopiossa. Näiden ratapihojen ongelmien haasteet kasvavat talvea kohti ja tuottavat kuluja syntyvien vikojen kautta.

Suomen Keskustanuorten tulee vaikuttaa voimakkaasti liikenne- ja viestintäministeriön kautta itäisen rataverkoston kunnostuksen puolesta.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

On tasa-arvokysymys, että myös itäistä rataverkostoa uusitaan. Infrastruktuurin kunto ja turvallisuusongelmat ovat vakava asia, jota ei saa sivuuttaa. Suomen kulkuväyliä- niin teitä kuin raiteita- täytyy kehittää tasapuolisesti saavutettavuuden parantamiseksi. Raiteiden kunto vaikuttaa junien käyttömääriin, jolloin ratojen korjaaminen olisi ekologisesti kannattava teko yksityisautoilun vähetessä. Keskustanuoret kannustavat etenkin itäisiä piirejä olemaan äänekkäitä asian suhteen. Myös liitto osaltaan lupaa pitää huolta, että myös itäisessä Suomessa voi kulkea junalla.

54. Keski-Pohjanmaan keskustanuoret: Miesten ja naisten sarjat yhdistettävä Olympialaisten ampumalajeissa

Vuoden 1984 Olympialaisiin saakka ampumalajeissa kilpailtiin samoissa sarjoissa miesten ja naisten välillä, mutta näissä kisoissa sarjat erotettiin miehiin ja naisiin. Pidämme tätä päätöstä huonona, sillä ampumalajit perustuvat pelkästään taitoon eivätkä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin. Emme näe mitään syytä mikseivät miehet ja naiset voisivat kilpailla näissä lajeissa samoissa sarjoissa, joten ehdotamme niiden takaisin yhdistämistä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Sellaisissa urheilulajeissa, joissa menestys perustuu taitoon eikä fyysiseen voimaan, voidaan yhdistää sukupuolineutraaleiksi. Suurimmassa osassa ampumalajeista ei tarvita merkittävän suurta fyysistä voimaa, jolloin ei ole kestäviä perusteita tehdä sarjajakoa sukupuoliperustein.

55. Keski-Pohjanmaan keskustanuoret: Kansalaispalvelus yleisen maanpuolustusvelvollisuuden tilalle

Pidämme nyky-yhteiskunnan mallia maanpuolustusvelvollisuudesta epätasa-arvoisena. Nykyisessä mallissa vain miehet ovat asevelvollisia, vaikka yhteiskunnan sukupuoliroolit ovat sekoittuneet. Nykypäivänä ei voida kuitenkaan tieteellisesti määrittellä, kumpi sukupuoli olisi soveltuvampi aseelliseen palvelukseen. Tämän seurauksena asepalveluksen tai siviilipalveluksen suorittavat jäävät kumpaakaan palvelusta suorittamattomia ainakin vuoden jälkeen opiskelussa tai työelämässä. Näiden vuoksi ehdotammekin uutta mallia, nimeltään kansalaispalvelus. Mallin perusidea on, että ikäluokan molemmat sukupuolet kutsutaan kutsuntoihin. Kutsunnoissa tehtäisiin jaottelu kyvyn ja motivaation perusteella uudistettuun siviilipalvelukseen ja asepalvelukseen sukupuolesta riippumatta. Näin mahdollistettaisiin varsinkin asepalveluksen suorittavien parempi motivaatio. Puolustusvoimat eivät voi kuitenkaan ottaa kiintiötään enempää varusmiehiä vuodessa, joten siviilipalvelusta täytyy myös kehittää. Siviilipalveluksesta täytyisi tehdä mielekkäämpää sen suorittajalle, mutta samaan aikaan yhteiskunnalle hyödyttävää, sota-aikaisia tehtäviä unohtamatta. Siviilipalvelus voisi myös helpottaa suorittajansa tulevaisuuden opiskelua tai työelämää.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ks. vastaus aloite 15.

56. Keski-Pohjanmaan keskustanuoret: Soveltuvuuskokeet takaisin osaksi pääsykokeita

Nykyään esimerkiksi lääketieteellisen tiedekuntaan haun yhteydessä ei tehdä kirjallisen pääsykokeen lisäksi enää soveltuvuuskoea. Tämän vuoksi alalle pääsee sille soveltumattomia henkilöitä, jotka osaavat asian teoriassa, mutta vuorovaikutus toisten ihmisten kanssa voi olla puutteellista. Tämä on huolestuttavaa, varsinkin kun kyseessä on ihmisten terveys ja turvallisuus. Niinpä ehdottaisimmekin, että soveltuvuuskokeet otettaisiin takaisin osaksi pääsykokeita, jolloin ne myös pienentäisivät kirjallisen kokeen osuutta ja mahdollistaisi parhaiten soveltavien ihmisten pääsyn alalle.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kannamme aloitteen hengen mukaista huolta siitä, että merkittävää vastuuta sisältyviin ammatteihin saattaa valmistua henkilö, jonka soveltuvuutta työhön ei ole varmistettu. Soveltuvuuskokeiden lisäämistä tiettyjen alojen pääsykokeisiin tulisi selvittää mahdollisimman pian.

57. Keski-Pohjanmaan keskustanuoret: Lasten ja nuorten liikunnan edistäminen kouluissa

Mielestämme lasten ja nuorten liikuntamääriä pitäisi koulussa lisätä, ja myös ylä-asteella oleville ulkona olemisen välitunteina voisi tehdä pakolliseksi, sillä murrosikäisten liikuntatottumukset ovat vähentymässä. Käytännössä tämä tapahtuisi niin, että yhdestä välitunnista tehtäisiin pidempi, jolloin olisi aikaa ulko- tai sisäliikuntaan. Koulupäivän ei välttämättä tarvitsisi olla pidempi, jos muita välitunteja lyhennettäisiin.

Liikuntaa voisi välituntien lisäksi lisätä koulupäivään myös muilla tavoilla. Liikkuva koulu- hankkeen myötä liikunta on joissain määrin lisääntynyt, mutta sitä voitaisiin tuoda myös muiden oppituntien yhteyteen entistä enemmän, kuten vaikkapa biologian tunneille liikkumista metsässä.

Liikunnan terveyshyödyt tiedetään, ja sitä paitsi lasten kyky keskittyä oppitunneilla voisi olla parempi, jos välitunneilla saisi liikkua kunnolla. Siksi myös resursseja tulisi lisätä koulujen urheiluvälinehankintoihin, jotta liikkuminen pysyisi mielekkäänä ja lapsille annettaisiin mahdollisuus kokeilla eri lajeja.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Tämän aloitteen ajatus on hyvä, ja osa kouluista on edennytkin tähän suuntaan. Kuitenkin aloitteenmyötäisiä toimia on vaadittava jatkossakin.

58. Etelä-Karjalan Keskustanuoret: Nuoren syrjäytymiseen tulee puuttua

Etelä-Karjalan Keskustanuoret on huolissaan syrjäytymisvaarassa olevista nuorista. Sosiaalipoliittisin keinoin tulee ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla nuorille enemmän tukitoimia varhaisessa vaiheessa. Nuorille, jotka sitä tarvitsevat, tulee olla helposti saatavilla olevaa yksilöllistä ja erityistarpeet huomioon ottavaa ohjausta. Myös koulukiusaamisen ehkäisyyn tulee kiinnittää enemmän huomiota. Oppimisympäristöä tulee kehittää osallistavammaksi sekä yhteisöllisemmäksi, joka mahdollista nuorten erityistarpeiden huomioinnin. Yhteistyötaitojen kehittäminen ehkäisee syrjäytymistä ja lisää osallisuuden tunnetta. Etelä-Karjalan Keskustanuoret vaativat enemmän resursseja syrjäytymisen ehkäisyn suunnitteluun ja toteuttamiseen. Syrjäytymisen ehkäisyyn oikein sijoitetut resurssit ovat sijoitus tulevaisuuteen.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret toteavat huolen syrjäytymisestä olevan erittäin aiheellinen, ja lupaavat ponnistella voimia säästämättä syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Vastauksessa viitataan myös aloitteen 36. vastaukseen.

59. Itä-Savon Keskustanuoret: Suomeen saatava uusi itsemurhien ehkäisyohjelma

Vuonna 2014 Suomessa tehtiin 789 itsemurhaa. Suomessa tehdään edelleen eniten itsemurhia muihin Pohjoismaihin verrattuna. EU-tasollakin Suomen tilastot ovat kärkitasoa. Yrityksiä on arviolta 10-30-kertainen määrä.

Itä-Savon Keskustanuorten mielestä Keskustanuorten tulisi jämäkästi ajaa uuden kansallisen itsemurhien ehkäisyohjelman laatimista. 1980-1990-lukujen vaihteessa toteutettiin edellinen kansallinen itsemurhien ehkäisyohjelma ja se tuotti hyviä tuloksia – itsemurhien määrä kääntyi laskuun.

Monet mielenterveysalan järjestöt sekä muun muassa mielenterveyspoliittinen neuvottelukunta ovat ottaneet kantaa ehkäisyohjelman puolesta. Itsemurhien on todettu olevan estettävissä ja tämän on todettu olevan erittäin kustannustehokasta.

Ehkäisyohjelmassa tulisi ottaa huomioon itsemurhien ehkäisyn lisäksi läheisten tukeminen sekä itsemurhaa yrittäneiden laadukas jatko-hoito. Erityisesti ennaltaehkäisevän työn merkitys on

huomattava. Itsemurhaa yrittäneiden jatko-hoitoon tulee jatkossa panostaa entistä paremmin, jotta mahdollinen uusi yritys päästään ehkäisemään.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa panostaa itsemurhien ehkäisyyn ja kokee, että kansallinen itsemurhien ehkäisyohjelma on tarpeellinen.

60. Etelä-Savon Keskustanuoret: Asennemuutos pyöräilyyn

Lukuisat kaupungit Suomessa pyrkivät jatkuvasti kehittämään itseään pyöräilykaupunkeina ja näin ollen lisäämään pyöräilyn suosiota. Pyöräilystä halutaan tehdä houkutteleva vaihtoehto yksityisautoilun tilalle, mikä vaatii muun muassa pyöräilyolosuhteiden kohentamista. Kaupungeissa tulisi olla riittävästi pyöräteitä, jotka ovat myös valaistuja. Myös pyöräilijöiden turvallisuuteen liittyviin asioihin on panostettava, pyörissä tulee olla asianmukaiset valot ja heijastimet sekä pyöräilykypärän käyttö on suositeltavaa.

Pyöräilyn lisääntyminen vaikuttaa myös moottoriajoneuvojen liikenteeseen ja jatkossa vaaditaan parempaa vuorovaikutusta kevyen liikenteen ja moottoriajoneuvoliikenteen välillä. Varsinkin pyöräilijöiden liikennetietoutta tulisi parantaa, jotta vaaratilanteilta ja ristiriidoilta pyöräilijöiden ja autoilijoiden välillä välttyttäisiin.

Etelä-Savon Keskustanuoret ehdottaa, että päiväkodit ja koulut lisääisivät jatkossa pyöräilyyn liittyvää liikennekoulutusta. Lapsille ja nuorille tulisi painottaa pyöräilijöiden velvollisuuksia, liikennesääntöjen noudattamista sekä oikeaoppista, turvallista pyöräilyä.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannustaa kaupunkialueiden vaikuttajia kehittämään kattavia ja turvallisia pyöräilyverkostoja. Seuraamme tyytyväisinä pyöräilyn rantautumista Suomeen Euroopan tunnetuista pyöräilykaupungeista. Pyöräily on ympäristöystävällinen, tilaa säästävä ja terveellinen liikkumisen muoto. Liittokokouksessa käsiteltävässä Keskustanuorten kaupunkipoliittisessa ohjelmassa esitetään muun muassa, että kaupunkeihin perustettaisiin kaupunkipyöräjärjestelmiä ja niissä tarjottaisiin muita pyöräilyn tukipalveluita.

Kuten aloitteessa todetaan, pyöräilyn suosion kasvu edellyttää sen nykyistä parempaa huomioimista liikennesuunnittelussa. Myös kampanjat pyöräilijöiden liikennetietouden kartuttamiseksi ja turvallisuusnäkökohtien huomioimiseksi ovat tervetulleita. Kasvatus järkevään pyöräilykulttuurin kannattaa aloittaa jo varhaisella iällä. Lisäksi on ensiarvoisen tärkeää, että autoilijat mieltävät pyöräilyn yhdeksi tasa-arvoiseksi liikkumisen muodoksi muiden joukossa.

61. Etelä-Savon Keskustanuoret: Päiväkoteihin ja kouluihin kasvisruokaa kaikille

Opetushallituksella ei ole valtakunnallisia säädöksiä tai määräyksiä kouluruoan tai päiväkotiruoan sisällöstä kasvisruokien osalta. Kunnat päättävät itse, tarjoavatko he kouluissa tai päiväkodeissa kasvisruokaa. Kasvisruokien tarjonnassa on tämän vuoksi suuria alueellisia eroja. Suuremmissa

kaupungeissa, kuten Helsingissä, kouluissa on viikoittainen kasvisruokapäivä, kun taas pienemmissä kunnissa kasvisruokia on kerran kuukaudessa tai ei ollenkaan.

Etelä-Savon Keskustanuoret haluavat, että tulevaisuudessa päiväkodeissa ja kouluissa ympäri Suomea tarjotaan säännöllisesti myös kasvisruokaa. Koulu- ja päiväkotiruoka koskettaa joka päivä valtaosaa lapsista ja nuorista. Varhaiskasvatuksella ja kouluilla on oma keskeinen roolinsa ruokakasvatuksessa sekä ruokatottumusten ohjaamisessa. Lapsille ja nuorille opetetaan kiireetöntä ja tasapainoista ruokailua, terveellisiä aterioita sekä hyviä ruokailutapoja. Yhtenä tavoitteena on myös erilaisiin ruokakulttuureihin tutustuminen.

Kasvisruoka on tutustumista erilaisiin ruokakulttuureihin. Kasvisruoka on kasvava trendi nykypäivänä ja tulevaisuudessa. Opetamme lapsille ja nuorille myös kestävästä kehityksestä ja ekologisuudesta, joihin kasvisruoka kiinteästi liittyy. Kasvispainotteinen ruoka on edullisempaa valmistaa ja sen suosimisella voitaisiin tukea lähialueiden tuottajia. Käyttämällä päiväkotitruokailussa nykyistä enemmän edullisia kasviksia, on varaa panostaa myös muiden raaka-aineiden laatuun.

Jokaisella lapsella on oikeus aikakautensa mukaiseen hyvään ravintoon sekä oikeus oppia ruuasta, sen erilaisista mauista ja sisällöistä. Meidän on taattava, että eri puolilla Suomea asuvat lapset ja nuoret pääsevät säännöllisesti tutustumaan ja nauttimaan kasvisruuasta.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kasvisruoan tarjontaa julkisissa ruokailuissa on lisättävä julkisia hankintoja koskevan sääntelyn ja ohjeistusten kautta. Julkisissa hankinnoissa tulee entistä vahvemmin huomioida tuotteiden hiilijalanjälki ja koko tuotteen elinkaaren ympäristövaikutukset.

62. Etelä-Savon Keskustanuoret: Sukupuolisensitiivisyyttä kouluihin

Etelä-Savon Keskustanuoret toivoo, että tulevaisuudessa koulujen opetuksessa otetaan nykyistä enemmän esille sukupuolisensitiivisyys. Koulun tehtävä on edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja vähentää niihin liittyviä stereotyyppioita. Sukupuolisensitiivisyydellä voidaan lisätä sukupuolten välistä tasa-arvoa ja valinnanvapautta. Sen avulla voidaan ehkäistä kiusaamista ja tukea eri sukupuolten välisiä ystävyyssuhteita sekä niiden syntymistä.

Kaikilla lapsilla tulee olla oikeus valita kouluissa esimerkiksi teknisen- ja tekstiilityön välillä, eikä voida olettaa, että tietyn sukupuolen edustajat automaattisesti valitsevat jommankumman. Lapsilla tulee olla mahdollisuus tehdä valinta pelkästään omien kiinnostuksen kohteiden pohjalta, eikä vallitsevien sukupuolistereotyyppien. Myös esimerkiksi liikuntatuntien jaottelu sukupuolen mukaan on harkittava uudelleen. Miksi eri sukupuolten edustajat tarvitsevat omat ryhmänsä liikunnan opetteluun, kun kaikkia ohjaa kuitenkin sama opetussuunnitelma, sen sisällöt ja tavoitteet.

Opetushallitus suosittelee yhä erillisryhmiä tytöille ja pojille liikunnassa. Perusteina tähän ovat muun muassa erilaiset lajimieltymykset, voimaerot ja yksilöllisyyden huomioiminen. Tällainen sukupuolten pohjalta tehtävä jaottelu on vanhanaikaista sekä syrjivää kolmannen sukupuolen edustajia kohtaan. Useissa Euroopan maissa, kuten Norjassa ja Ruotsissa, liikuntatunnit ovat

kaikille yhteisiä, eikä eri sukupuolten edustajille ole omia ryhmiään. On täysin normaalia, että eri sukupuolten edustajat voivat olla samoissa ryhmissä ja tehdä samoja asioita. Jos ryhmiä on tarve jakaa, voitaisiin jako tehdä esimerkiksi kiinnostuksen tai taitojen mukaan, ei sukupuolen.

Kaikissa sukupuolissa on eri vahvuuksilla ja mieltymyksillä varustettuja yksilöitä, jotka eivät ole millään tavalla sidoksissa sukupuoleen. On tärkeää, että kouluissa otetaan entistä enemmän huomioon sukupuolisensitiivisyys, sillä yhteiset toiminnot edistävät sukupuolten välistä tasa-arvoa. Etelä-Savon Keskustanuoret toivoo, että Keskustanuoret huolehtivat tasa-arvon toteutumisesta koulumaailmassa ja ajavat sukupuolisensitiivisyyden näkökulmaa.

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Lapselle syntymässä määritelty sukupuoli ohjaa vaihtelevassa määrin sitä, kuinka lasta kasvatetaan sekä sitä, millaisia ihmisenä olemisen kuvauksia ja malleja ympäröivä yhteiskunta tarjoaa. Sukupuoliin liitetyt oletukset ohjaavat usein myös kasvattajien toimintaa, ellei taustalla vaikuttavista ennakko-oletuksista olla tietoisia.

Tyttöjen ja poikien oppimistuloksissa on sukupuolittuneita eroja, joiden syitä tulisi tarkastella säännöllisesti. Keskustanuoret kannustavat kouluja järjestämään yhteistä liikunnan opetusta ja karsimaan koulukasvatuksesta lasten sukupuoleen liittyviä olettamuksia.